

DE TRE KJEDE LEDD

ODD FELLOW ORDENENS MAGASIN
98. ÅRGANG - NR 4/20

NOFA
og kunnskaps-
forskningen

6

Ritualnevdenes
arbeide 2018–2020

16

Etikk og ritualer
hvordan de omgås?

26

Uten Gud i Guds
hus

35

God Jul

Godt nytt år

STOR SIRE

Odd Fellow Ordenens virksomhet i en koronasituasjon

Covid 19 og utbredelsen av smitten har lammet en hel verden på mange måter. Hele samfunnet er preget av tiltakene for å unngå smitte og for å verne om liv og helse. Myndighetene har gitt retningslinjer og regler for hvordan vi kan håndtere denne utfordringen og maner til lojalitet og en folkedugnad for å avgrense skadevirkningene av koronaviruset. Frivillige organisasjoner og foreningslivet har fått sine råd og veiledninger som vi i Odd Fellow Ordenen også må forholde oss til. Erkjennelsen er at vi må innrette oss slik at vi unngår smittesituasjoner i våre sammenhenger og tar de nødvendige forholdsregler ved gjennomføring av våre aktiviteter. Selv om møtevirksomheten er utsatt, er det viktig å holde kontakt med våre søstre og brødre i en utfordrende tid. Det er lagt til rette for å kunne gjennomføre møter på nett og det er flere loger som nå er godt i gang med nettmøter.

I disse utfordrende tider er det viktig at Nevnd for omsorg er aktiv. Selv om det ikke kan gjennomføres fysiske besøk, så er telefonen et nyttig hjelpemiddel. Nevnden skal til enhver tid holde seg underrettet om tilfeller av sykdom blant logens medlemmer. Ved sykdom og vanskeligheter skal ethvert medlem kunne henvende seg til nevnden. Nevnden skal sørge for at alle medlemmer som trenger det, blir kontaktet. Situasjonen i samfunnet rundt oss viser at behovet for hjelp er økende også i vårt nærmiljø. Jeg oppfordrer logenes Nevnd for utadrettet arbeid om å ta initiativ til bistand for trengende i nærmiljøet. I tråd med Ordenens tradisjoner gjøres slike tiltak i regi av logene, de kjenner behovene i sitt nærmiljø best og kan benytte Fond for utadrettet arbeid og andre bidrag fra logens medlemmer.

Storlogen fant det riktig å stanse møter i logene og

leirene inntil videre. Å hindre smittespredning er det viktigste vi nå gjør, men når smittesituasjonen blir bedre og med utgangspunkt i helsemyndighetenes retningslinjer og råd, ser vi frem til at enhetene igjen kan starte opp møteaktiviteten. Møteprogram og avvikling av møter må gjøres på en måte som fullt ut tilfredsstiller de kravene myndighetene setter til smittevern og som følger Storlogens råd og anbefalinger. Det er stor variasjon i smittespredningen i landet og ut fra smittesituasjonen kan lokale myndigheter iverksette tiltak som

kan medføre at all møtevirksomhet stenges i en kommune eller et fylke. Det vil nok gå lang tid før vi igjen er inne i en normal ordensdrift, men det er også viktig at ikke frykten og redselen styrer oss, men at vi lærer oss å leve med de smitteforhold vi har. Noe lærdom er det også viktig å ta med seg fra denne vanskelige perioden, spesielt når det gjelder hygiene; vask hender, hold avstand, vær hjemme om du er syk, ikke utsett andre for unødig smitte. Vi får nok også vente litt med å gi en klem og å håndhilse, men fortsatt er det viktig å bry seg om og ta vare på hverandre. For å si det med Jan Teigens ord: «Hold ut, hold sammen, slå ring om det vakre som finns, slå ring om hverandre, slå ring om din bror og alt det som spirer og gror.»

Vi går nå inn i en annerledes adventstid og jul for mange og da blir det ekstra viktig å vise omsorg og å ta vare på familie, venner og våre medmennesker.

Med broderlig hilsen i
Vennskap, Kjærlighet og Sannhet

Morten Buan Stor Sire

Stor Sire har ordet	2
Kunnskapsløftet – fra ide til handling	4
NOFA og fremtidsforskningen	6
Takk - frivillighet	10
Om å hilse pent i koronatida	13
Velkommen til Bodø	14
Ritualnevndenes arbeid 2018–2020	16
Nytt loge hus og tildeling av Hederstegn i Larvik	18
Prosjekt nytt Ordenshus Moss	22
Odd Fellow over alt	24
Etikk og ritualer hvordan de omgås?	26
Etikk i hverdagen	30
Trygge rammer for etisk utvikling?	32
Uten Gud i Guds hus	34
The Knotted Gun	38
Etisk innlegg november 2020	40
Itte no knussel	42
Nordnorsk julesalme	44
Redaktørens hjørne	46
Siste side / dikt	48

Kunnskapsløftet – fra ide til handling

av redaktor@oddfeellow.no foto: NOFA arkiv

■ **Behovet for økt kunnskap om Ordenens historie, økt forståelse for våre ritualer og tekster og kunnskap om Ordenens plass i vårt samfunn, ledet til en erkjennelse av at det var et gap mellom ønsket situasjon og faktisk kunnskap blant våre medlemmer. Behovet for generell og spesiell kunnskap var og er stort.**

Å være et Ordensmedlem er ikke likt med å være medlem av en hvilken som helst annen forening eller organisasjon. Ordenen gir, men krever også. Å delta i Ordenens virksomhet skal gi hver søster og bror innsikt, forståelse og kunnskaper som gjør at de som medlemmer utvikler seg til det bedre. Og da trenger vi kunnskap.

Stor Sire Morten Buan hadde en kongstanke ved sin innsettelse som Stor Sire og det var å få til

kunnskapsløftet. Et virkemiddel for å få dette til, var å etablere Norsk Odd Fellow Akademi. Akademiet skulle organiseres utenfor den normale linjeorganisasjonen i Odd Fellow og opptre uavhengig av den daglige driften av Ordenen. Øverste leder av NOFA skulle være Stor Sire, men da som Preses. (Preses er latin og betyr 'beskytter, forstander, leder'. Preses brukes i dag oftest som betegnelse for en valgt leder for vitenskapelig selskap eller viten-

skapsakademi, eller om en annen forsamling av vitenskapsfolk.)

Det ble etablert en styringsgruppe for NOFA – kalt Rådet. Det ble etablert med søstre og brødre med Storlogegrad og spesiell interesse for Ordenens behov for kunnskap. Forpliktelse til kongstanken om å bringe medlemmenes kunnskapsnivå til et høyere nivå. Det ligger i navnet og i sakens natur at Norsk Odd Fellow Akademi ikke er for alle. Dette er et sted for prosjektarbeid

og forskning, både i fortid og i framtid. Det ble etablert 3 institutter i NOFA, som indikerer hvor fokuset for arbeidet innen akademiet ligger - Institutt for Ordenshistorikk, Institutt for etisk og rituell forskning og Institutt for ledelse og fremtidsforskning. Hvert av instituttene har sin leder og en gruppe fra Rådet som styringsgruppe. NOFA ble etablert i juni 2011 og har på disse 9 årene etablert 9 regionale akademier rundt om i landet. Aktiviteten er høy og det inviteres til foredrag og seminarer for alle medlemmer av Odd Fellow Ordenen.

Antall prosjekter i NOFA er imponerende. Langt de fleste handler om historien til den enkelte loge, leir eller distrikt. Dette er arbeid som engasjerer og gir oss dokumentert kunnskap om utviklingen av Ordenen i Norge gjennom tidene.

Det er også prosjekter som har tatt for seg historien både i England og i USA. Videre er det gjort et stort arbeid i å forske på ritualenes tilblivelse og hensikt, historiske spill og gradpasseringer etc. Et godt eksempel er Tore Besse Lund Andersens oversettelse av ritualet for en innvielse i Odd Fellow loge i England rundt 1748 og gjennom dette manuskriptet, skuespillet som ble regissert av gode brødre i logene i

■ Den virkelige innsatsen for å revitalisere Odd Fellowship bør være å utdanne og informere sine egne medlemmer. Kunnskap fører til selvtillit; tillit fører til entusiasme; entusiasme fører til engasjement; engasjement fører til stolthet; og disse fører samlet til suksess. (sitat P.G.M. USA)

Stor Sire Morten Buan

Aust-Agder og som er vist i en rekke sammenhenger mange steder i Norge.

Det største prosjektet i NOFA er utvilsomt «Den gode Overmester» som høsten 2020 startet opp en 3dje utroling. Hensikten er å forbedre ledelsen av Ordenen lokalt og gjennom dette også øke ledelseskapasiteten i hele Ordenen. Prosjektet involverer mange deltakere, fagansvarlige og mentorer. NOFA har en tydelig oppgave i å se framover. Framtidsforskning må styrkes og vi må derfor håpe på at noen av våre Ordensmedlemmer er villig til å se inn i krystallkulen og komme med kvalifiserte råd og veiledninger for hvordan Ordenen kan ha framgang også i de neste 50 til 100 årene. Dette er et krevende stykke arbeid som basertes på solid kunnskap, erfaring fra forskning og ikke minst stamina.

Norsk Odd Fellow Akademi er ikke for alle, men spiller en vesentlig rolle i utvikling av Ordenen og påvirker alle. Medlemmer som ønsker å bli medlem av NOFA må ha et prosjekt. Alle som melder inn og får godkjent et prosjekt, kan bli medlem av NOFA når de har alle gradene i leiren.

Symposiene

En av de viktige aktivitetene i NOFA er arrangementene som omtales som Symposium. Et symposium er et fagfellesmøte eller konferanse om et vitenskapelig eller kunstnerisk emne med innlegg fra flere deltagere. Her møtes Ordensmedlemmer for å bli

opplyst, få nye perspektiver og hente motivasjon og inspirasjon til videre arbeid for Ordenen. Det er solide, faglig gode foredrag, samtaler og debatter med både eksterne og interne deltakere. Det er sosial hygge og høytidelighet når Preses setter Rådet og tildeler prosjekter og søstre og brødre medlemskap i NOFA.

Det første NOFA Symposiumet ble gjennomført i Trondheim i 2012 og er en årlig samling for akademiets medlemmer og øvrige Ordenssøsken. Unntaket er de årene som det avholdes Storlogemøte. Symposiet skal arrangeres desentralt, de regionale akademier skal stå som teknisk arrangør. Så langt har Trondheim, Bergen, Tromsø, Kristiansand, Stavanger og Gjøvik vært vertsbyer for Symposiet. Bodø sto for tur i 2020, men måtte utsette arrangementet til 2021 p.g.a. koronasituasjonen. I 2022 vil det være Storlogemøte og neste Symposium etter Bodø vil bli i Vestfold.

Fra begynnelsen frem til nå, har antall deltakere på Symposiet doblet seg. Over 300 deltakere har vært med, og ut fra tilbakemeldingene oppfattes det som at utbytte for deltakerne har vært langt over forventet. Symposiet gir kunnskap, motivasjon og fellesskap til mange.

For nærmere informasjon om Norsk Odd Fellow Akademi anbefaler vi å gå inn på vår portal: www.oddfellow.no under Akademiet.

NOFA og fremtidsforskningen

av Rådssekretær i NOFA Hans Emil Ratvik

■ *Livet ligger foran oss, også ordenslivet.....*

Crowd-of-people from Pixabay

Hva vet vi om fremtiden? Hvordan kommer fremtidens mulige medlemmer til å være? Hva må Ordenen gjøre for å tiltrekke seg nye medlemmer? Hvordan skal vi kommunisere, innad som utad, om Ordenen? Hva bør særprege en verdibærende Orden om 20 år? Ordet fremtidsforskning har noe skremmende og utilnærmelig over seg. Dette kan da ikke være for hvem som helst i Ordenen, eller kan det det? La oss se.

Det eneste sikre vi kan si om fremtiden er at den kommer, og at ingen av oss vet alt hva den vil bringe, eller om vi i det hele tatt vil være tilstede. Er det da noen vits i fremtidsforskning? Kanskje skal vi sette litt andre ord på det. For eksempel, hvor går vår vei inn i fremtiden? Hva skal vi gjøre i morgen for å forberede oss på dagene som kommer. For, som vi lærer, livet ligger foran oss, og hverdagene er de viktigste, for de er det flest av.

Logen – et sted å lære og å være

Er du medlem av en loge som jobber for å skape en intern kultur som er preget av Ordenens verdier? Er du medlem av en loge hvor dere tåler at folk er annerledes? Har din loge en kultur hvor søstre/brødre med ulik tro og bakgrunn trives, og finner et godt fellesskap? Går du i logen for å lære? Får du utviklet dine verdier som ordensbror eller søster?

Kan du svare ja på alle disse spørsmålene så er du medlem av en fremtidsrettet loge, en loge hvor medlemmene er med å forme Ordenens fremtid gjennom engasjement og tilhørighet.

Er vi opptatt av vårt samfunns verdier?

Er vi opptatt av religionsfrihet, og hva det betyr i vårt moderne samfunn? Hvilke praktiske konsekvenser har det i samfunnet? Mange vil nok tenke at dette smaker altfor mye av politikk til å være et aktuelt spørsmål å drøfte i logen. Da vil jeg spørre, bør ikke etikk trumfe politikk. Hvis etikken skal bygge på byggesteiner til vårt samfunn, så bør ikke politikken råde over etikken. Da vet vi det kan gå ille.

Hva kan vi lære av Den gode Overmester

Norsk Odd Fellow Akademi med Institutt for ledelse og fremtidsforskning har siden 2016 etablert og drevet prosjektet «Den Norske Storloges pilot for utdanning og lederstøtteprogram for påtrop-

pende Overmestre». Utgangspunktet er, solid dokumentert i forskning om frivillighet, nemlig at god ledelse er en viktig ressurs for fremtiden. Odd Fellow Ordenens ledelsesfilosofi tar utgangspunkt i Ordenens visjon, oppdrag og verdier.

VISJON

- Odd Fellow Ordenen skal gi hver søster og bror kunnskap, verdier og holdninger slik at de gjennom sin livsførsel kan bidra til et bedre samfunn.

OPPDRAK

- Å fremme god vilje, forståelse og toleranse blant folkeslag gjennom prinsippet om universell brorskap og ved å fremme prinsippene om vennskap, kjærlighet og sannhet, tro, håp og barmhjertighet og universell rettferdighet.

VERDIPLATTFORM

- Vennskap, Kjærlighet og Sannhet

Til sammen har nå oppunder 140 Overmestre/Undermestre vært gjen-

nom, eller er i ferd med å gjennomføre ledelsesopplæring gjennom Den Gode Overmester. En slik strategisk satsing fra NOFA og Den Norske Storloge vil garantert gi oss frukter å høste.

En stor skute snus sakte

Odd Fellow Ordenen med over 20 tusen medlemmer er en stor skute med til sammen 286 loger og 54 leire, og en slik skute snus ikke fra en dag til en annen. Mange må involveres og engasjeres over tid for at skuta Odd Fellow Ordenen skal komme vel i havn i fremtiden. Ordenen som sådan må utvikle som et karaktertrekk at vi (og da mener jeg Ordenen) hele tiden forbereder oss på morgendagen. Tydelig og sikkert må kursen dreies og farten settes, mot fremtiden.

Verdibærende – og hva så?

I høst godkjente NOFAs Råd et prosjekt med navnet Verdibærende – hva så? Målsettingen med prosjektet er å se på hvordan Ordenen bærer sine verdier med basis i følgende: Odd Fellow Ordenen er en verdibærende Orden, det

Earth from Pixabay

ligger i vår etiske basis, i våre ritualer og våre seremonier. Hvordan kan vi styrke den interne og den eksterne oppfatningen av Ordenen som en verdibærende Orden?

Er det organisasjonsmessige endringer (les: i Ordenens statutter) vi kan gjøre som internt og eksternt er egnet til å styrke vår verdibærende profil?

Hvordan styrke kunnskapen og øke samtalen om disse verdiene i vår Orden?

Hvordan kan våre kjerneverdier styrke vår rekruttering av nye søstre og brødre?

Dette er blant spørsmålene som vil bli drøftet i prosjektgruppen, og det er helt klart at det her vil bli skuet innover i fremtiden.

Kanskje bør Ordenens fremste læremestere være blant de ledende i samfunnet, innen hverdagens etiske spørsmål. Hva er de gode etiske rammer for et menneskes liv? Og hvordan

kan våre verdier i enda større grad være med å forme vårt fremtidige samfunn?

Hvis Odd Fellow Ordenen ønsker å være en etikkleverandør til det norske samfunn, så vil det også være med å påvirke hvordan det arbeides med etiske spørsmål i loger og leirer. Vi må være «hands on» i etikk og moral, også i hverdagen blant vanlige søstre og brødre. Skal vi nå dit så trengs mer enn våre ritualer og seremonier, vi trenger skoling og lange verdibaserte samtaler, slik at verdienes påvirkning på vår livsvandring styrkes.

Kulturen – det tredje løftet

Et tredje viktig løft som NOFA bør arbeide med er hvordan logene kan styrkes i arbeidet med sin interne kultur. Har logen en kultur som gjør at nye medlemmer føler seg inkludert, og dere, tilhørighet til logen kan rotfestes? Mange omtaler sitt logeliv som en dannelsesreise, at deres personlighet blir dannet og utformet i tråd med hva de lærer gjennom aktiv deltakelse i logen.

Selv sammenligner jeg ofte logen med en elv. Som en elv forandrer seg gjennom årstider, med sol og regn. Så endres også logene seg med nye medlemmer, og gamle som faller fra. Elven renner dit den alltid har rent, men likevel så skjer det endringer i den. Slik bør det også være i den enkelte loge, vi vet hvor vi skal, men nye medlemmer må alltid varmt inkluderes innenfor de rammer som er lagt for vårt ordensliv.

Veien inn i fremtiden

På veien inn i fremtiden trenger Ordenen gode ledere, det jobbes det med i Den Gode Overmester. Et systematisk arbeid med hvordan vi bærer våre verdier, er under utvikling, og så håper jeg at vi snart også får et kulturprosjekt som kan utvikle verktøy som den enkelte loge kan bruke for å utvikle sin kultur og sin egenart. Logene skal være et hyggelig sted å være, men også et sted å lære. Og bør ikke den lærende del av vårt logeliv/livsvandring i større grad være med å påvirke vår kultur?

Tid for å oppgradere lyset i logesalen?

FØR

ETTER

Flott lys / Enkelt å styre både lys, musikk og mikrofoner.

Egenutviklet PC-basert program spesielt for loger: Lys, musikk og mikrofoner styres enkelt fra en touch-skjerm.

Alle "scener" programmeres på forhånd, slik at det blir enkelt å styre lys og musikk.

Kan styre alt av lys, spotter (faste eller styrbare), sinnbilder, altseende øye, stjernehimmel, mikrofoner ...

Kort sagt: Alt som går på strøm.

Leverer også det dere trenger av mikrofoner, teleslynge, for sterkere og høyttalere.

Ta kontakt for mer info:
www.bergelysoglyd.no
Epost: lysoglyd@famberge.net

Tlf. 406 07 939

BERGES
Lys og Lyd AS

Herold i Odd Fellow loge 40 Vern

*Redaksjonen ønsker
alle søstre og brødre med familier*

**GOD JUL
OG GODT NYTT ÅR**

**DE TRE
KJEDE
LEDD**

Ta vare på hverandre i disse dager!

Takk - frivillighet

av Liselotte Aune Lee, Overmester i Rebekkaløge nr.28 Margret Skulesdatter i Tønsberg

■ **Hver har noe spesielt å bidra med, som styrker våre loger og vår søskenkjede. Å stille opp i embeder, roller og nevnder er helt avgjørende for at så mye av det vi mener med en god loge skal eksistere.**

Symbol frivillige foto Gerd Altmann from Pixabay

Vi er alle del av en arbeidende loge. Ritualene våre får nytt og dypere innhold for hver ny synsvinkel når vi tar del i forskjellige oppgaver i logelivet. Vi har ulike forutsetninger for å lære, og lærer i ulikt tempo - grader og merker betyr mindre for vekst enn arbeidet med oss selv. Odd Fellow Ordenen søker å gi medlemmene gode etiske holdninger – men det er lettere å finne hvis vi leter, og lettere å lykkes hvis vi prøver. Å bidra i arbeidet er å delta i fellesskapet, lære nye ting og bli bedre

kjent med brødre og søstre. Takk for at du er med!

Tusen takk til deg som kommer først og låser opp! Du som dekker bord, heiser logeflagget og handler. Du som setter opp logesalen, inviterer søstre og brødre og skaffer foredragsholdere. Takk til deg som øver på spill, besøker ordenssøsken og bidrar med gradarbeid!

Takk til alle nominasjonsnevnder som i disse dager planlegger den

siste lange spurten før nominasjoner og valg. Noen strever med å finne brødre og søstre til å besette posisjonene. Hjelp dem. Du blir spurt fordi de som er rundt deg har tro på deg, fordi du er ønsket. Ta utfordringen! Du vil lære mye som du har glede av både i logen og ellers i livet ditt. Det du er og kan vil gi rollen eller embedet et innhold som ingen andre enn nettopp deg kan gi den. Din erfaring og kunnskap vil sette et avtrykk i logen som vil vare når din periode er over. Du er ikke alene.

Frivillig innsats for RS i Kristiansand

For egen del har jeg ikke vært i noen forening ellers i livet som har gitt så gode muligheter for å sette seg inn i oppgaver som i Odd Fellow - kanskje fordi historien vår er så viktig for oss?

La oss støtte opp om dem som har stilt opp til verv. Svare når de spør. «Ja, det kan jeg gjøre», eller «det passer ikke nå, men jeg kan stille i neste møte». Skal det bli noe, må noen gjøre noe. Takk til deg som forvalter drakter og utstyr. Sjekker knapper og sender på rens. Takk til deg som fører regnskap og følger opp kontingent. Takk til CM og alle i spill som gjør møtene så verdifulle, med ny innsikt fra gang til gang. Vi som har gått før vet hva hvilken innsats du legger ned, og hvor viktig

det er at du gjør det. I eventyret sier gamlefar i hornet «ja, barnet mitt!». La oss ta utfordringen med å la dem som har tatt på seg ansvar få gjøre noen ting på sin måte, selv om det er nytt og annerledes og slett ikke sånn vi ville gjort det. Vi har mange regler og retningslinjer i vår Orden, og noen ting kan og skal stå fast. Men det er også mye frihet – kanskje mye mer enn vi tenker over. Her legger vi i litt av oss selv og det vi er og kan når vi gjør en oppgave. «Det går sikkert bra, kjør på!» Gjorde du en feil? Det skal godt gjøres at ikke noen har gjort den før deg! Støtter vi dem som stiller opp, blir det lettere for andre å stille, neste gang. En kveld er det kanskje deg som er sistemann, ser deg rundt, sjekker at alt er i orden – slukker lyset, låser og går hjem.

Takk for at du er en Odd Fellow.

Odd Fellow bamsen i ambulanse

VI HAR ALT DU TRENGER

-og mye mer. Besøk vår nettbutikk og se alt vi har å tilby.

Art.nr: 11112
Nøkkelring/
Handlevognmynt
Kr 42,-

Art.nr: 11117
Munnbind
m/kjedeledd
Kr 62,-

Art.nr:
11115/11116
Excentri
City Black/Sand
Kr 202,-

Art.nr: 11105
Drammeglass
i krystall
Kr 200,-

En klassisk, smart og elegant lommebok i kvalitetsskinn og rustfritt stål. EXENTRI Wallet gir deg rask tilgang til dine 2 mest brukte kort ved å skyve dem ut med tommelen. Designet for 6-10 kort, med god plass til sedler, kvitteringer og billetter. Utstyrt med RFID blokk.

Art.nr: 11108
Skopussesett
Kr 166,-

Art.nr: 11109
Krus
m/kjedeledd
Kr 79,-

Art.nr: 11006
Kubbelys
m/kjedeledd
10cm
Kr 35,-

**ODD FELLOW
UTSTYR**

Om å hilse pent i koronatida

Tekst: Samfunnsviter dr. philos Dagrunn Grønbech. Kvinneuniversitetet i Norden

Foto Gerd Altmann from Pixabay

Å hilse er en eldgammel gest for å vise hengivenhet og respekt. Fra barnsben lærer en å forholde seg til andre gjennom nærhet og distanse, med øvelse i grensesetting for andres privatsoner. Som barn lærte jeg å hilse og takke med penhanda, som underforstått var høyrehanda. Vi jentene skulle neie og guttene skulle bukke, for å vise høflighet. De voksne mannfolkene hilste ved å løfte lua eller hatten i været. Når de voksne møttes på butikken eller langs landeveien, kunne de også hilse ved å velsigne strevet eller vær og vind. Ved spesielle anledninger som ved overrekkelse av en gave, måtte en takke ved å ta i hånda. I den postmoderne tida er det å vise takknemlighet blitt mindre vanlig. I koronatida blir en advart mot å ta andre i hendene eller vise nærhet ved å gi hverandre en klem, slik en også til langt på 1960-tallet unngikk på grunn av tuberkulosen og smittefaren.

I koronatida har jeg observert at mange strever med å finne nye omgangsformer når en møtes og distanse skal understrekes. Jeg legger merke til noen som sparker hverandre på leggene, som om de forbereder seg på en fotballkamp. Det er også vanlig å se voksne benytte spisse albuer mot hverandre som en hilsen, selv om spisse albuer vanligvis regnes som negativt. Kanskje bør vi venne oss til lik skolebarna i USA, å legge høyrehanda på hjertet som en ærbødig gest. Kanskje bør vi i koronatida lære oss å hilse med hjertet som et bankende underlag i møtet med hverandre.

Velkommen til Bodø

Av Karl Laurits Helskog, regionalt rådsmedlem, hovedkomiteen,
Tor-Arne Strand, Rådsmedlem NOFA sentralt, hovedkomiteen

Hva kan du gjøre og oppleve i Bodø før, under og etter symposiet i 2021? Her er noen forslag til fine opplevelser som Bodø og omegn kan tilby.

Luftfartsmuseet

Foto: Futurasec

I Bodø ligger Norges nasjonale museum for luftfart. Museet har hele 12.000 kvadratmeter fullt av fly i alle størrelser, rare oppfinnelser og gamle gjenstander.

Her kan du lære, leke og utforske norsk luftfartshistorie. Du blir kjent med historien om hvordan vi mennesker begynte å fly, og du kan se fly fra andre verdenskrig, den kalde krigen og sivil luftfart.

Saltstraumen

Foto: Tommy Andreassen

Opplev verdens sterkeste malstrøm på nært hold. Enten ved å ta kontakt med Explore Salten som tar deg med direkte fra havna i Bodø i RIB, eller med Stella Polaris som også tilbyr turer i RIB fra Hurtigrutekaia. Du kan også ta bussen dersom du vil beundre Saltstraumen fra land. Dette er garantert et besøk du vil huske for resten av livet!

Nofa avdeling Nordland og Distrikt 13 ønsker alle Rebekka og Odd Fellows hjertelig velkommen til Symposiet 18. – 20 juni 2021. Distrikt 13 består av 6 Rebekka Loger, 9 Odd Fellow Loger, 1 Rebekka Leir, 2 Odd Fellow Leirer og en deputasjonsleir. Totalt ca. 1300 medlemmer.

Formel invitasjon kommer litt senere, og blir lagt ut på Nofa's hjemmeside under oddfellow.no

Kjerringøy

Vil du komme deg ut av byen og oppleve nordnorsk natur og kystkultur, så er Kjerringøy stedet. Kjerringøy er et vakkert skue i seg selv, med kritthvite strender, blått hav så langt øyet kan se, og sauer og kyr som vandrer fritt. Besøk Kjerringøy gamle handelssted eller spis på Kjerringøy brygghotell.

Beregn en times kjøring hver vei. Legg også til en timinutters fergefart fra Festvåg til Misten/Kjerringøy.

Foto: Rune Nilsen

Mjelle

«Mjelle e forskjellig fra alt anna. Du må ha vært her førr å kan forstå». De fleste har vel én eller annen gang hørt Terje Nilsen synge om Mjelle. Han har udødeliggjort denne naturperlen og mange bodøværingar bare må ut hit med jevne mellomrom. Det er faktisk en av landets mest kjente strender takket være Terje Nilsens sang. Også en av landets fineste, selv om Bodøområdet i seg selv og Nord-Norge har et utall andre konkurrenter til den tittelen. Den sørvendte stranda er fin for de som liker å samle skjell, og er også den med høyest vanntemperatur. Mjelle er Nord-Norges mest romantiske midnattssol-plass med utsikt mot Landegode og Lofotveggen, i hvert fall hvis du tar fram gitaren og kan dra noen velvalgte strofer fra Terje Nilsens tekstunivers. Ved sørstranda er det en fin gresslette for de som har med seg telt eller lavvo.

Foto: Christian Strømhaug

Bodø Golfpark

Kun 11 km (10 min i bil) fra sentrum av Bodø ligger Bodø Golfpark på Myklebostad. Banen har en fantastisk beliggenhet med utsikt mot Landegode og Lofotveggen.

Dette er en 18-hulls bane med store ambisjoner om å bli Nord-Norges beste golfbane. Klubben arrangerer en rekke turneringer, og midnattssolgolf bør bare oppleves.

Her kan du spille i lyset av midnattssola hele natta om du orker, for Bodøs golfpark har åpent 24 timer i døgnet på sommeren. Det er flott utsikt mot Lofotveggen ved flere av hullene. Greener er meget gode. Vi garanterer en spektakulær golfopplevelse du ikke glemmer.

Kaféer og restauranter

Foto: Ernst Furuhatt

Bodø har flere hyggelige spiseplasser, og de fleste er lokalisert midt i sentrum. LystPå har casual fine dining og prisbelønte vinmenyer; OHMA har byens beste sushi og andre asiatiske retter; og Bjørk serverer den mye omtalte grillede tørrfiske (som er mye bedre enn du tror!). På Bryggerikaia, utenfor Biblioteket samt langs kaikanten av Moloveien kan du sitte og nyte god mat og drikke mens du opplever folket og havnelivet.

Vil du se midnattssola fra byen mens du nyter et enkelt måltid eller bare god drikke anbefales Top 13 i Radisson Blue Hotel eller Restaurant og Skybar Roast i 17 etg. i Hotel Scandic Havet.

Ritualnevndenes arbeide 2018–2020

av str. Stor Marsjall Kirsten Aa. Storaker og br. Stor Marsjall Bjørn Arve Sømhovd

■ *Siden Storlogemøtet i 2018 har ritualnevndene for brødre og søstre arbeidet intenst for å revidere mange av vår ordens ritualer.*

Formålet med dette er å forberede oss på en rituell utvikling. Med det mener vi at det benyttes kommende generasjoners språk og dramaturgi. Det som derimot ligger fast er verdiene. Vår utfordring er å forstå våre ritualer, dernest å sørge for at fremtidige generasjoner av Odd Fellows også gjør dette. Odd Fellow Ordenen er en bærer av tidløse verdier. Arbeidet har vært gjennomført med tett og godt samarbeid med Spesial Deputert Stor Sire for Rituell og Etisk Fordypning Kjell-Henrik Hendrichs.

Av gjennomførte arbeider kan nevnes:

Vår og sommer 2019 ble det arbeidet med **Installasjonsrituale** for nye embedmenn i loge og leir. Her var det et samarbeid mellom Ritualnevndene slik at disse ritualene er ganske like.

Det ble også revidert **Instruksjon for DSS** som veiledning til loge.

Tildeling av Storlogegraden ble revidert i 2019.

Installasjon av DSS ble revidert høsten 2018.

Ritualnevnd for brødrene består av følgende brødre:

Stor Marsjall Bjørn Arve Sømhovd
Stor Vakt Reidar Smøråas
Stor Intendant Rune Wennevold
Eks. Stor Marsjall Thore Fredrik Grüner
Eks. SDSS Randulf Meyer
Eks. HP Rolf Akeren(Leder)

Ritualnevnd for søstrene består av følgende søstre:

Stor Marsjall Kirsten Aarvaag Storaker
Stor Vakt Cathrine Thorhus
Eks. Stor Marsjall Lill Kraft Johnsen (Leder)
Eks. DSS Kari Belgium

På et tidlig stadium besluttet man etter samtaler med Stor Sire Morten Buan, at det ville være fordelaktig at ritualnevndene jobbet sammen om de ritualer som er noenlunde like for søstre og brødre, slik at arbeidet bærer preg av at man ser fremover i tid med tanke på likhet i språk og utforming. Ritualene skal fremdeles være særegne for brødre og søstre. Stor Sire Morten Buan deltok i et felles møte for ritualnevndene i februar 2020 hvor vi var samlet over tre dager for å sette opp en prioriteringsliste, samt lage en fremdriftsplan.

Det første vi gikk løs på var å gå gjennom **Veteranjuvelene** med tilhørende tekster. 25, 40, 50 og 60-års ritualene vil bli fornorsket i sin utforming og språk. En vesentlig faktor ved disse revideringene er at tekster skal forstås ved sitt språk og fremføring likesom innholdet skal ha den rette betydning og relevans til mottakeren av disse veteranjuveler. 70-års Veteranjuvelen er et helt nytt rituale skrevet av SDSS Kjell-Henrik Hendrichs. Dette skiller seg ut fra de fire foregående. Det ble benyttet 10. februar 2020 ved tildelingen til rebbekasøster Lillemor Brynhild An-

deassen som forøvrig er 102 år gammel. Nevndene har nedlagt et stort stykke arbeid og benyttet mange dager med møter hvor medlemmene har vært samlet. Etter covid-19 har også Teams vært benyttet i stor utstrekning.

Da covid-19 situasjonen ble et faktum viste det seg at det ville være formålstjenlig at ritualnevndene tok fatt på et arbeid for å lage retningslinjer til bruk for loger og leire.

Dette ble gjort, og vi håper at dette har kommet med som god hjelp for å lage de retningslinjene som har vært nødvendige for hvert enkelt Ordenshus. Som kjent er våre Ordenhus så forskjellig utformet, så lokale tilpassninger er av stor viktighet. Det er også laget et forslag til gjennomføring (forretningsorden) av logemøter elektronisk, da typisk på Teams.

Et annet rituale det er benyttet mye tid på er **Minnelogen**. Her har SDSS Kjell-Henrik Hendrichs skrevet et nytt rituale som frem mot Storlogemøtet i 2022 skal prøves ut. Dette er i en pilotfase, hvor ritualnevndene har kjørt gjennom første versjon. Odd Fellow loge 73 Namsen har benyttet dette ritualet og det har kommet gode tilbakemeldinger. Det var avtalt testgjennomføring på Romerike og i Horten i november, men foreløpig utsatt pga. covid 19 situasjonen. For søstrenes del er det

nå avtalt pilottest flere steder gjennom høsten 2020. Vi hadde håpet at vi også skulle få en gjennomkjøring i flere loger, men på grunn av covid-19 situasjonen ser dette vanskelig ut i. Dialog pågår for at flere loger prøver dette nye ritualet og får sine erfaringer, slik at man kan komme med et endelig forslag til Storlogemøtet i 2022.

Utover denne høsten er det **Arbeidsritualene** som står i fokus, også her for både søstre og brødre. Det er gjennomgått en språkvaske, samt at det vil bli gjort noen andre forslag til endringer. Mye av det som foreslås endret er av kosmetisk art. Dette arbeidet har fått stor fokus under en to dagers samling i slutten av oktober.

Vi har i dagens ritualer også **Festloge**, noe det er et ønske om at blir revidert til et nytt Festloge rituale. Møter er avholdt for å komme med meningsutvekslinger for hva man ser for seg av innhold i dette ritualet. Etter at SDSS Kjell-Henrik Hendrichs har skrevet sitt første utkast til manus for dette, vil ritualnevndene straks jobbe videre med korrektur/ gjennomgang. Deretter vil dette også bli prøvet i logesalen, slik at praktisk erfaring opparbeides og kan tas med i det videre arbeidet. Dette ritualet skal bygges opp slik at også utenforstående kan være tilstede.

Nytt Ordenshus og tildeling av Hederstegn i Larvik

Av DSS Bjørnar Andreassen Odd Fellow distrikt nr 8 Vestfold

■ Lørdag 17. oktober 2020 var en stor dag for logene i Larvik. Nytt Ordenshus skulle innvies og alle gledet seg til den forestående seremoni. På grunn av Corona pandemien kunne dessverre ikke alle søstre og brødre som ønsket det, være tilstede på innvielsen.

Vår Bror Stor Sire og hans embedsmenn skulle foreta selve innvielsen og disse var ventet til logehuset tidlig på formiddagen.

Imidlertid skulle vår Stor Sire Morten Buan, ikke uventet, ankomme på motorsykkel og han ble møtt på Foksrød utenfor Sandefjord tidlig på formiddagen. Planen var at han skulle besøke Eks Stor Kapellan. Dag Virik som hadde vært syk over lengre tid. Gode venner hadde en særdeles god samtale hvor minner ble gjenopdaget og gjenfortalt. Bror Stor Sire understreket det gode arbeidet og

Eks Stor Kapellan hadde utført for vår orden gjennom mange år. Bror Dag Virik satte umåtelig stor pris på besøk fra sin gode venn Stor Sire. Bror Dag Virik har dessverre ikke, på grunn av sin sykdom, vært i stand til å være tilstede på møter i loge/leir på lang tid, men han er dypt savnet av brødre og patriarker i Vestfold. Han er svært opptatt med rehabilitering og det er et håp for oss alle at han snart er tilbake i logesalen.

Motorsykkelen ble igjen startet opp og Stor Sire reiste til det nye logehuset i Larvik for innvielse.

Stor Sire på besøk til Eks Stor Kapellan Dag Virik

Det nye Ordenshuset

Styreformann Erling Hedly Halvorsen har sendt oss denne redegjørelsen:

Et Ordens hus har en viktig funksjon i vårt ordensarbeid. Dens funksjoner er med på å skape en trivelig møteplass for medlemmene i tillegg til at det har en viktig funksjon i det rituelle arbeidet.

Ordenshuset i Larvik i Nedre Torggate har tjent logene i flere 10 talls år, men alderen begynte å tære på funksjonaliteten. Det har derfor vært snakket i lengre tid om at vi burde se oss om etter mulighetene for å få nytt Ordenshuset. Diskusjonene resulterte i et mandat fra felles kollegiemøtet til Generalforsamlingen i AS Nedre Torggate (aksjeselskapet for Ordenshuset) om å igangsette arbeidet. Dette ble iverksatt høsten 2013 og engasjement av arkitekt Ole Martin Raugland, logebror, ble opprettet. Oppgaven var å tegne om eksisterende Ordenshus, med muligheter for leiligheter i de øverste etasjene og med parkeringskjeller. Altså rivning av eksisterende bygg og helt nytt bygg. Møter med Larvik Boligbyggelag (LABO) ble avholdt for mulig samarbeid og avklaring med Larvik kommune angående reguleringsplanen og naboer ble foretatt. Kostnadsoverslag ble også fremlagt der leilighetene skulle være med å dekke totalen. LABO trakk seg ut da boligmassen ble for liten. Samtidig med dette ble også andre bygg i Larvik vurdert til formålet Ordenshus. Resultatet endte med å se på og vurdere renovering av eksisterende Ordenshuset i Nedre Torggate. Tegninger ble utarbeidet og beregninger av bygningsmessige arbeider foretatt. Kostnadene ble innhentet også for denne løsningen som endte med i overkant av kr 7 mill + ukjente kostnader i renoveringsfasen grunnet mulig asbestforhold i eksisterende bygg. I mellomtiden hadde det dukket opp en eiendom i Vinjes vei 23 til salgs. Inspeksjoner og vurderinger av

bygg-mester Arne Holhjem logebror og forannevnte arkitekt ble foretatt. Huset ble vurdert som et godt alternativ og stipulerte ombygningskostnader ble utarbeidet. Vi satt da igjen med tre alternativer. Rive eksisterende Ordenshus og bygge nytt med leiligheter (kostnadskreven), renovere eksisterende Logehus og til slutt salg av Nedre Torggate + kjøp av ny eiendom i Vinjes vei 23. Generalforsamlingen ble innkalt og alternativet salg av Nedre Torggate + kjøp av og ombygging av nytt hus i Vinjes vei 23 ble besluttet. Det var imidlertid noen skjær i sjøen. Vinjes vei 23 lå i et boligområde, så bruksendring måtte innhentes. En forklaring måtte gis både til selger og kommunen på at bruksendring ble forespurgt på en eiendom som vi ikke eide. Men det var en forutsetning for at vi kunne by på eiendommen at bruksendring ble gitt. Og den fikk vi og da gjensto bare bankfinansiering. Etter en del møter med div banker ble det til slutt innvilget lån først i DnB, men senere i Sparebanken 1BV. Da kunne bud på eiendommen Vinjes vei iverksettes og eiendommen ble ervervet 1. mars 2019. Endelig var en lang prosess endt og brakt til en avslutning. I denne prosessen hadde det vært viktig å holde medlemmene orientert om hvordan fremdriften var. Møter ble derfor avholdt med alle logene. Det er klart at informasjon

er viktig i en slik prosess. Alle er opptatt av hva vil medlemskontingenten bli. Her er vel erfaringen at god nok informasjon er et vanskelig tema. Så det var nok mange som var i tvil om hvordan dette ville ende ut. I løpet av den tiden vi hadde arbeidet hadde Storlogen utarbeidet en veileder til anskaffelse av Ordenshus. Denne kom til god hjelp i det videre arbeidet og har hele tiden vært brukt som rettesnor for prosessen. Styret og en del av fagfolkene som var engasjert i prosjektet dro til Ordenshuset i Hamar som i tillegg til å ha bidratt til veilederen hadde solgt sitt gamle bygg og renoveret et nytt bygg. Nyttig informasjon ble innhentet og kontakter etablert.

Nå kunne arbeidet med nytt Ordenshuset i Larvik starte. Fordelen med at vi gikk for salg av eksisterende hus var i tillegg til kapitalen vi kunne få for dette også at vi kunne avholde våre møter uavbrutt frem til våren 2020. Dermed hadde vi sommeren på å ta med det som skulle gjenbrukes av inventar og utstyr fra Ordenshuset i Nedre Torggate, til det nye huset.

Det nye huset skulle innvies 22. august 2020. En dato som ble fastsatt allerede høsten 2019. Nå ble det ikke slik. Først kom koronasituasjon i mars 2020 med opphold av møtevirksomhet og som resulterte i at den

storstilte innvielsen som var planlagt ble meget redusert, men stilfull likevel, og først 17. oktober 2020. Utredningen fra Storlogen om logesalens utforming og symbolikk ble selvsagt også lagt til grunn. Det endelige resultatet er blitt meget godt. Lyd og lyssetting har vært prosjektert og utført av Roy Stensgaard fra Colin Archer i samarbeid med konsulent Nils Atle Berge fra Berges Lys og Lyd firma. Også han logebror fra Odd Fellow loge 40 Vern. Logesalen har fått stjernehimmel etter mal fra Ordenshuset i Hamar. Det datastyrte lys og lydanlegget har uante muligheter og gjør at seremoniene får en helt ny dimensjon.

Vi valgte et kjøkken som i utgangspunktet skulle være ett anretningskjøkken. Men det er utstyrt med både kokeplater og konvektorovn samt kjølebank for oppbevaring av desserter etc. Kjøkkenet har selvsagt også en renholdseksjon. Lokalet har også fått en egen bar. Spisesalen kan romme inntil 90 personer, men salongdelen har plass til 50. Bygget har også et møterom som kan disponeres uavhengig av øvrig bygningsmasse.

Innredningen i garderoben er helt spesiell, da den er produsert av

messingrør fra vår VVS-installatør Terje Larsen. Og bygget har selvsagt heis. Utearealet har gode parkeringsforhold i forhold til hva vi hadde i Nedre Torggate og det er etablert ladestasjon for el-biler ved bygget. Et vesentlig finansierings tiltak er at Odd Fellow Vinjes vei 23 AS har etablert et eget utleie og serverings-selskap i tråd med veilederen.

Dette har medført tilbakebetaling av momsutgiftene på denne delen av eiendommen. Nå står huset der fiks ferdig, det eneste skåret i gleden er at møtevirksomheten er redusert på grunn av koronasituasjonen. Vi håper at denne vil endre seg slik at vi i Larvik kan få fullt utbytte av de investeringer som vi har gjort. Vi har i alle fall fått et Ordenshuset for fremtiden vi er stolte av. Kom gjerne på besøk.

Tildeling av Hederstegn

For to av våre brødre, som hadde vært svært involvert i etableringen av dette flotte Ordenshuset, ble dagen en stor overraskelse. Odd Fellow logene nr 26 Svenør og nr 120 Colin Archer hadde på våren 2020 søkt om tildeling av Storlogens Hederstegn til brødrene Eks OM Erling Hedly Halvorsen fra Odd Fellow loge 26 Svenør og Eks OM Egil Lorang Karlsen fra loge 120 Colin Archer. Vi tar her med noe av begrunnelsen for tildelingene som Bror Stor Sire refererte.

Eks OM Erling Hedly Halvorsen har siden 2011 nedlagt svært stor innsats som leder av arbeidsgruppen og fra 2013 som styreleder for Nedre Torggate 1 AS, Larvik. Han har ledet utredningen av flere alternativer for nytt Ordenshus.

Han har på en forbilledlig måte håndtert svært mange problemstillinger opp mot medlemmer, eiere, finansinstitusjoner og myndigheter i denne perioden. Han har evnet å holde alle involverte oppdatert om fremdrift og status på en slik måte at bare det har motivert for dugnadsinnsats blant medlemmene.

Nevnte resyme redegjør veldig kort for Eks OM Erling Hedly Halvorsen sin enorme innsats gjennom mer enn 8 år, tidvis i tilnærmet heltidsjobb med prosjektet. Det er et enstemmig distriktsråd som anbefaler at søknaden blir innvilget og at bror Eks OM Erling Hedly Halvorsen tildeles denne æresbevisning og et enstemmig kollegium i Storlogen som basert på en helhetsvurdering, innstilles på at søknaden innvilges. Det er derfor en stor glede for meg i dag, ved hjelp av Stor Marsjall å tildele Den Norske Storloges Hederstegn til Eks OM Erling Hedly Halvorsen fra Loge 26 Svenør

Likeledes ble Eks OM fra Odd Fellow loge nr 120 Colin Archer Egil Lorang Karlsen tildelt Hederstegnet med følgende begrunnelse:

Eks OM Egil Lorang Karlsen har nedlagt enorm personlige innsats som dugnadsleder i forbindelse med anskaffelse og fornyelse av nytt Ordensbygg i

Fra venstre: Eks OM Egil L. Karlsen – Stor Sire Morten Buan – Eks OM Erling Hedly Halvorsen

Vinjes vei 23, Larvik. Eks OM Karlsen har egenhendig registrert 1130 timer dugnad fra 1. april 2019 til 1. april 2020 – dette er sannsynligvis en grov underrapportering fra Eks OM Karlens side – reelt timeantall er mye høyere, dvs. likt med eller over et ordinært årsverk i arbeidslivet (1750 timer). Eks OM Egil L. Karlsen har utført dette arbeidet uten noen form for kompensasjon eller kostnadsdekning. Br. Eks OM Karlsen har hele tiden hatt Logenes beste som sin ledesnor både hva gjelder praktiske og økonomiske løsninger. Eks OM Karlsen har gjennom sin personlighet og sin motiverende framtoning evnet å samle dugnadsdeltagere fra alle logene i Larvik på en slik måte at det nå er et samhold og følelse av felles mål og framtid som det aldri tidligere har eksistert i Larvik. Dette samholdet strekker seg langt og dypt inn i alle de 4 logene i Larvik, og danner framtidig grunnlag for samarbeid, samhold og fellesfølelse som vi ikke ville hatt uten br. Eks OM Karlsen innsats og personlighet. Gamle og unge, søstre og brødre har dannet nye relasjoner som Odd Fellow Ordenen vil dra nytte av mange år framover. Som dugnadsleder har han evnet å «hente ut» nær 6000 dugnadstimer fra logemedlemmene pr

1. april 2020. Dette medfører en besparelse i forbindelse med rehabiliteringen av Ordenshuset på mange millioner kroner. Totalt 77 søstre og brødre har deltatt på en eller flere dugnader pr 1. april 2020, og en svært viktig årsak til at så mange medlemmer bidrar er br. Eks OM Karlsen sin evne til å få folk til å glede seg til å delta på dugnaden, for på den måten å skape et godt sosialt samhold og gode og hyggelige samtaler mellom medlemmene på tvers av logene. Det er derfor en stor glede for meg i dag, ved hjelp av Stor Marsjall å tildele Den Norske Storloges Hederstegn til Eks OM Egil Lorang Karlsen fra Odd Fellow loge nr 120 Colin Archer.

Etter en stilfull og flott seremoni i logesalen, utført av Stor Sire og Storlogens embedsmenn, ble det på grunn av koronapandemien bare en enkel markering etter selve innvielsen med et lite antall inviterte gjester til stede. Bror Stor Sire berømmet det arbeidet som var blitt nedlagt og ønsket de fire logene i Larvik; Rebekkaloge nr 42 Skuld, Rebekkaloge nr 126 Safir, Odd Fellow loge nr 26 Svenør og Odd Fellow loge nr 120 Colin Archer lykke til med huset og arbeidet i årene fremover.

Prosjekt Nytt Ordenshus i Moss

av Eks Om Tormod Sveli

■ **Hvordan går byggeprosjektet i disse «corona-tider»? Vi gir en liten smakebit på hva som skjedde under renoveringen av logelokalene i Moss. Vi vil takke alle de frivillige som stod på hele tiden under denne prosessen, igjen TAKK!**

15.03. I en tid der bedrifter, arbeidsplasser og ikke minst liv og helse står i fare og vi alle blir berørt av tiltakene mot den pågående virusepidemien, er det lett å tenke at vårt lille byggeprosjekt blir som en parentes å regne. La oss heller snu på det og tenke at nettopp slike små prosjekter er viktige brikker i prosessen med å holde hjulene i det store samfunnsmaskineriet i gang.

Status per i dag er at prosjektet er i rute og arbeidene fortsetter med sikte på ferdigstilling 27. mars. Når situasjonen endrer seg fra dag til dag, er det vanskelig å forutse konsekvensene for oss, men foreløpig jobber våre leverandører uavbrutt med den bemanningen de til enhver tid har tilgjengelig. Vi er nå heldigvis på «oppløpssiden»

og har god oversikt over gjenstående arbeid.

04.04. Corona-utsettelse.

Det er ikke til å legge skjul på at corona-situasjonen har påvirket arbeidene de siste ukene. Entreprenøren innførte smittebegrensende tiltak for alle som oppholdt seg i lokalene. Enkelte underleverandører fikk også redusert kapasitet pga. egne ansatte som måtte i karantene og dermed lengre leveringstid. Likevel har vi hatt en jevn framdrift, forholdene tatt i betraktning.

Innbrudd i lokalene!

Natt til lørdag 28. mars hadde vi dessverre ubudne gjester i lokalet. Det har forsvunnet en del utstyr fra møterommene og noe av lydutstyret til

salen og til selskapslokalene. Heldigvis fant vi igjen en god del tyvgods etter et våkent tips fra publikum. Politiet etterforsker saken og har, gjennom tips, fått konkrete spor å følge. Vi er allerede i gang med å erstatte tapt utstyr og får dekket det meste på forsikringen.

Nytt alarmanlegg installert.

Tyvene hadde valgt et, for dem, heldig tidspunkt fordi alarm- og kameraovervåkningsutstyret først ble satt i drift uken etter. Nå er lokalene godt sikret med innbruddsalarm og kamera i begge etasjer. Anlegget er knyttet til et alarmselskap som kan rykke ut hvis alarmen utløses. Systemet kan styres og programmeres av Husselskapet via en tilhørende app på PC eller mobil.

Når alt arbeid er utført, skal partene gjennom en formell godkjenning og overtagelse før vi igjen kan ta de i bruk for egne aktiviteter.

Når kan vi ha møter i lokalene?

Vi må nok være realistiske og innse at det ikke blir ordinære møter før på nyåret 2021. Vi har ikke drøftet mulig dato for innvielse med Storlogen ennå siden vi ikke har en kontraktfestet fremdriftsplan.

Vi ser fram til å kunne møtes igjen...

Ekstra arbeid med overflaten på taket i salen.

Maleren har hatt ekstra utfordringer med å få buen i taket slett og pen etter sparkling og maling. De har derfor måttet gjøre en god del av arbeidet på nytt for å få overgangen slett. Dette medførte at teppelegger og elektriker ble forsinket med sine oppgaver.

18.06. Hva skjedde?

Torsdag 18. juni, etter arbeidstid, oppstod det en vannlekkasje i etasjen over våre nye lokaler. Det var en «gardena»-kobling på en vannslange som sviktet. De som benyttet slangen glemte å stenge vannet etter arbeidstid og slangen ble stående med trykk. Vannslangen ble benyttet til beredskap i forbindelse med sveisearbeider i 5. etasje. Vannet strømmet fritt i flere timer ut på gulvet i 3. etasje, over våre lokaler. Lekkasken ble oppdaget sent torsdag kveld og da umiddelbart stengt. Entreprenøren ble varslet og de iverksatte tiltak for å fjerne vann og begrense skadene natt til fredag og hele fredag.

Gjenoppbyggingsarbeidet.

Entreprenøren har estimert ca. 8 uker på arbeidet med gjenoppbygging. I tillegg kommer tilbakeføring og plassering av alt inventar fra lageret på Ski, sluttmontering og testing av lydanlegget i logesalen og selskapslokalet og samkjøring/testing av lys og lyd i logesalen.

Rebekkaloge nr 55 Margrethe inviterte tirsdag 25. august 2020 til besøk på hytta til Randi på Hildalsstølen. I og med at logemøtet vart avlyst pga korona var dette eit kjekt tiltak som mange

satte pris på. 16 søstre møtte opp og alle hadde ein koselig kveld. Det vart ein fin spasertur inn på stølen, og etterpå vart det diska opp med spekemat og gode mjølkekaker. Veldig god mat!

Tusen takk for ein kjekk kveld

Hallfrid Utne Elje
Herold - Rebekkaloge nr 55 Margrethe

To rette og en vrang.....

av Liv Anne Andreassen og Hilde-Karin Finseth Tellefsen

■ **Rebekkaloge nr. 7 De Hvite Liljer og Rebekkaloge nr. 56 Camilla Collett i Kristiansand, er aktive med strikkekafe, der søstrene møtes til hyggelig prat, kaffe og strikketøy. Og motivasjonen finner de i å strikke til nyfødt- og barselavdelingen på Sørlandet Sykehus.**

gavene fra oss, og ikke minst hvor takknemlig de er. Barnepleier Elise Hovden takket, på sykehusets vegne, flere ganger for alt av luer og pledd. Vi fikk lærdom i hvor viktig luene og pleddene er for å få riktig temperatur på små barn, slik at de ikke får sukkerfall.

Vi fikk også høre fra str. Liv Anne Andreassen hvor mye disse gavene betyr for dem som står i den mest utenkelige sorgen. Hun fortalte om tapet av Nayha (datteren) og hvor stor betydning pledd og lue har fått for dem i ettertid. Alle som gjennomgår en «stille fødsel» på sykehuset, kommer gjerne helt uforberedt. Det å kunne ha noe spesielt med fine farger og dekke barna i, betyr så mye for alle som gjennomgår det utenkelige. Str. Liv Anne takket spesielt for disse gavene på vegne av alle de foreldrene som har mistet barn dette siste året.

Vi søstrene synes det var utrolig hyggelig å kunne være til stede under en slik overraktelse til sykehuset. Det ble totalt levert 240 luer, 29 par sokker og 34 pledd. Dette er andre gang vi leverer til Sørlandets Sykehus-Kristiansand.

Vi oppfordrer andre loger å gjøre det samme, produktene må være i merinoull.

Vi føler ydmykhet og takknemlighet for damene som strikker. Hjerter og hånd i praksis. Tusen takk alle sammen!

Søstrene samles hver 6-8 uke i Ordenshuset, søstre som ikke kan komme kan sitte hjemme og strikke om de ønsker. For mange har strikketøyet blitt stuet bort i kott og loft, det er decennier siden de strikket til egne barn. Men inspirert av hverandre, har strikkepinnene kommet fram igjen og luer og babytepper er igjen blitt favoritt håndarbeidet. Siden vi ikke kunne overlevere luene og babyteppene på sykehuset, var det meget hyggelig at de fremmøtte fikk høre litt om hva som brukes mest av

Anne Kate Gullestad Balchen, Åse May Aanensen og Hilde-Karin Finseth Tellefsen

Etikk og ritualer og hvordan de omgås?

av Spes Dep Stor Sire Kjell-Henrik Hendrichs

■ En betraktning om Ordenens utvikling og dens kjerneverdier

Rome - Steen Jepsen from Pixabay

I likhet med andre verdibærende orden er opp gjennom tidene, har Odd Fellow Ordenen også valgt en noe særegen form for pedagogikk som ikke er like selvfølgelig for alle. Store etikere opp gjennom tidene som eksempelvis Paulus fra Tarsus, Aristoteles og Platon, og i de senere tider Immanuel Kant, Søren Kierkegaard og Emmanuel Levinas, har skrevet bindsterke bøker om etiske emner. Odd Fellow Ordenen har ikke valgt denne litterære formen med å skrive bøker som disse forfatterne har gjort, men valgt narrative, også kalt lignelser og fortellinger.

Odd Fellow Ordenens første meningsbærende symboler og etikk

Så langt vi vet ble den første Odd Fellow loge i England instituert i Sheffield omkring 1730. Den baken-

forliggende årsaken til dannelsen av en loge var de voldsomme sosiale omveltninger som fulgte i kjølvannet av den første, industrielle revolusjonen. Ettersom analfabetismen var meget utbredt i England på den tiden, må vi også regne med at de fleste Odd Fellows var analfabeter. Derfor var symboler og sinnbilder av solen, månen og de fem stjernene du kan se fra jorden med det blotte øyet med sine tillagte etiske egenskaper, datidens gode pedagogiske virkemidler. Det var disse symbolene som dannet det første etiske innholdet i Odd Fellow Ordenen. Nevneverdige ritualer fantes ikke.

De første ritualene med underliggende etisk refleksjon

Da Manchester Unity ble stiftet i 1810, var den høyeste prioritet en å samle så mange enkeltloger og andre logesam-

menlutninger som mulig. I ettertid ser vi tydelig at også behovet for mer utdypende rituelt innhold har vært påtrengende og prioritert. Allerede i 1813 ble det nedsatt et utvalg som hadde som oppdrag å utvikle Ordenen rituelt. Vi vet ikke hvem som satt i utvalget, ikke hvor mange, ikke medlemmenes kompetanse og ikke hva slags mandat utvalget hadde. I 1816 la utvalget frem noe fullstendig nytt, nemlig et ritual i fire deler. Ritualet startet med en Innvielse, og fortsatte med tre logegrader spunnet over den gamle latinske, treleddede formel: Amicitia, Amor & Veritas. For oss er formelen kjent som Vennskap, Kjærlighet & Sannhet. På grunn av de engelske myndigheters forfølgelser av slike sammenlutninger som vår, eksisterer ikke disse ritualene lenger. Men allerede i 1819 fant de nye ritualene veien til USA

Stone Henge foto Christophe Schindler from Pixabay

gjennom Henry Jacksons medvirkning. Vi kan gå ut fra at de eldste amerikanske ritualene er identiske med de engelske. Raskt etter 1819 og før 1824, skrev den sentrale Odd Fellow, John Pawson Entwisle (1792-1824) to nye grader; The Covenant Degree og Remembrance Degree. Disse to gradene konsentrerte seg om to sentrale emner, nemlig trofasthet og det å minnes de døde. Disse to gradene ble fjernet ved en stor ritualrevisjon i 1882. Innholdet i disse to gamle, amerikanske gradene ble inkorporert i andre grader og Remembrance Degree ble omgjort til det vi kjenner som Minnelogen.

Spredningen fra USA til resten av verden

Fra midten av 1800-tallet begynte vår amerikanske gren av Odd Fellow Ordenen å spre seg til andre land. Først var det land i nord- og sør-Amerika som ble innlemmet. Fra 1868 kom vår ordensgren til Australia og Østen, så langt som til Japan. Fra 1870 kom Ordenen til Tyskland, og senere til store deler av Europa. Over alt var det vesentlig at Ordenens verdier ble kommunisert på en best mulig måte. Dette skjedde gjennom oversettelser og bearbeidelser av de opprinnelige, amerikanske ritualene. Alle som har reist noe i Odd Fellow verdenen, vet at ritualene varierer fra land til land. Den helt sentrale utfordringen i dette oversettelsesarbeidet er jo at oversetteren

griper fatt i og har innsikt i den bakenforliggende etikk som skal fremføres gjennom et ritual. Derfor er det viktig å vite hvem som både er forfattere og oversettere. Selv små språklige nyanser kan jo forsterke eller svekke det etiske budskapet.

Ritualarbeidet i Norden

Da ritualene kom til Norden, og først til Danmark, ble ritualene i Danmark i begynnelsen fremført på tysk. De tyske ritualene hadde allerede i mange år blitt brukt i det tysktalende USA. Etter de kommentarene vi har, må de tyskspråklige ritualene ha vært svært dyktig oversatt fra amerikansk. Lenge før Ordenen kom til Norden, fantes det ritualer både på norsk, svensk og dansk i USA. Vi kjenner norskspråklige ritualer i USA så langt tilbake som til 1885. Dette var overveiende dårlige oversettelser som kun hadde til hensikt å gjøre ritualene sånn passe forståelige for resipiendene. Vi antar også at språkforståelsen i disse logene har vært ganske lav. Faren ved dårlige oversettelser er at de oversetter språklig, men lett mister den bakenforliggende etiske refleksjonen. Etter hvert som Ordenen spredte seg i Norden; først Danmark i 1878, Sverige i 1884, Island i 1897 og Norge i 1898, startet arbeidet med å få ritualene oversatt til den enkelte lands språk. I Danmark ble det den verdenskjente danske filologen, Ernst von der Recke (1848-1933), som fikk hånd om

mye av den danske ritualutformingen. Allerede fra 1881 ble han involvert i arbeidet med å oversette og legge til rette de danske Odd Fellow ritualene. Disse fikk en uovertruffen estetisk og litterær karakter. Som mannen, så verket. von der Reckes arbeid ble en voldsom inspirasjon for hele Norden. Alle jurisdiksjonene fikk et eminent forbilde i de danske ritualene. I Norge ble de danske ritualene tilrettelagt på norsk, selv om det omkring 1900 ikke var stor forskjell på norsk og dansk. Så vidt vi vet ble det brukt danske ritualer i Stavanger i hele Odd Fellow loge nr. 1 Noregs virketid fra 1898 til 1903.

Det norske ritualarbeidet

Om danskene var heldige med å få Ernst von der Recke til å tilrettelegge de danske ritualene, er vi nordmenn like heldige som fikk en Stor Sire som Samuel Johnson (1861-1928) som først tilrettela de danske Odd Fellow ritualene til norsk. Deretter gjorde han, som den første i verden, den bragden å forfatte Rebekkasøstrenes logeritualer med innvielse og tre logegrader slik at de ble en fullgod parallell, både etisk og dramaturgisk, til brødrenes tre grader. Dette er en verdensbegivenhet i Odd Fellow verdenen og Ordenens historie. Samuel Johnson fullførte sitt rituelle kjempearbeid i 1927 med å oversette og tilrettelegge leirritualene til norsk med kilder i de amerikanske, danske og svenske leirritualene. Han har også

forfattet 25-års veteran seremonien og minnelogen, og en mengde annet rituelt stoff. Da Rebekkaleiren ble etablert i 1980, skrev SDSS Jens Flakstad et Rebekkaleirritual med tre leirgrader. Han ble bistått av daværende DDSS Johan Krohn.

I 2014 ble en ny tredje grad for Rebekkalogene fremlagt for Storlogemøtet. Den gamle hadde blitt mer irrelevant med sin tidskoloritt. Den nye ble utarbeidet som et prosjekt i Norsk Odd Fellow Akademi av Dep. Stor Sire Tove Aalborg, Stor Sekretær Svanhild Sandem og Stor Skattmester Svanhild Ljosland. Den nye graden ble hilst hjertelig velkommen og enstemmig godkjent av Storlogemøtet i 2014.

De senere års ritualarbeid i Norge

Etter hvert som bevisstheten om ritualer og deres egenart er økende, øker også forståelsen for at ritualer må holdes levende og talende. Da kan det være greit å ha for seg et prosesskjema om hvordan slike fenomener som et ritual utvikles. Jeg setter det opp punktvis, og det må forstås som en mulig skisse.

- En verdi eller etisk perspektiv oppstår og ønskes formidlet.
- En forfatter får i oppdrag å uttrykke dette i en fortelling – et narrativ.
- Når narrativet er formulert, settes det inn i en dramaturgisk ramme.
- Når ritualet fremstilles, må det fortolkes av aktørene.
- Etterhvert vil teksten og dramaturgien måtte ajourføres til samtidens språk- og dramaturgiforståelse.

Hvis det skal skrives nye ritualer, må man igjennom en slik prosess. Hvis man skal analysere tidligere skrevne ritualer, må man også ta fatt i denne prosessen. Det er jo ganske grunnleggende å finne frem til – om mulig – hva forfedrene har tenkt å formidle av verdier og etiske perspektiver. Det er deduksjonen fra verdi til narrativ som avgjør om de opprinnelige verdier er overført gjennom teksten. Og tekster som er skrevet – selv for ganske få tiår siden – kan bli uforståelig hvis

språkutviklingen går fort. Dette gjelder enda mer de dramaturgiske rammer. Mange av våre ritualer ble skrevet i en tid uten teater, uten kino, uten fjernsyn, uten video og definitivt uten sosiale medier. Dramaturgi er ferskvarer i enda større grad enn tekster er det. Testspørsmålet for ethvert ritual er:

«Taler ritualet på en fornuftig måte til dagens og morgendagens mennesker?»

Er ritualarbeid noe nytt i Odd Fellow Ordenen?

Svaret på dette spørsmål er definitivt: Nei.

På 1800-tallet var alle Odd Fellow Ordenens ritualer i kontinuerlig utvikling. Spesielt ser vi det på utviklingen av leirritualene i tidsrommet fra 1827 til 1927. I våre naboland har det også vært utviklet nye ritualer både for loge og leir. Et godt eksempel på dette er brødrenes tredje logegrad i Sverige. I Sverige har tredje graden et helt annet narrativ enn den som er vanlig i andre land. Av den grunn har graden også en helt annen dramaturgi. Den etikken og de verdiene som ønskes

formidlet i den svenske tredje graden er de samme som i alle andre lands tredje logegrad.

I Norge fikk vi i 1909 et fullstendig nyskrevet Rebekkalogeritual.

I 1980 fikk vi helt nyskrevne ritualer til Rebekkaleiren.

I vår tid er det nok mer språklige justeringer og moderniseringer som står for tur. Vi må også finne frem og skrive ut en mye større og bedre ritualhistorie slik at vi kan identifisere og videreføre ritualenes opprinnelige verdier. Hvem som har skrevet ritualene er også av viktighet. De har jo i sin tid blitt våre medier som formidler verdier.

Det har ikke noe for seg å forandre forandringens skyld. Ritualer er der for å formidle et budskap til kommende generasjoner. Når det skrives nye ritualer og man moderniserer og gir gamle ritualer en ny ramme, må det hele tiden være for å bli bedre i stand til å formidle et verdigrunnlag som ellers kan gå tapt.

VI HAR ALT DU TRENGER

-og mye mer. Besøk vår nettbutikk og se alt vi har å tilby.

Art.nr: 11085
Pashmina sjal
i ull/silke
Kr 525,-

Art.nr: 11113/11114
Exentri Original
Black/Sand
Kr 338,-

En klassisk, smart og elegant lommebok i kvalitetsskinn og rustfritt stål. EXENTRI Wallet gir deg raskt tilgang til dine 2 mest brukte kort ved å skyve dem ut med tommelen. Designet for 6-10 kort, med god plass til sedler, kvitteringer og billetter. Utstyrt med RFID blokk.

Art.nr: 11088
Gilde Dramme-
karaffel 4pk
Kr 900,-

Art.nr: 11102
Handlenett
m/kjedeledd
og glidelås
Kr 120,-

Art.nr: 11065
Julekort
m/konv. 15 pk
Kr 88,-

Art. nr. 11032
Mansjettknapper
Kr 1065,-

Art. nr. 11033
Skjorteknapper
Kr 1030,-

**ODD FELLOW
UTSTYR**

Etikk i hverdagen

Av str. Dep Stor Sire Selle-Marie Horntvedt

■ ***Da jeg ble alene for noen år tilbake sa min far til meg: «Hver morgen når du sitter med kaffekoppen må du lage en plan for dagen. Og husk at minst et av dine gjøremål skal være verdibasert. Det skal ha verdi for deg selv og dine medmennesker. Du har selv ansvar for å fylle din hverdag, ditt liv.»***

Hands from Pixabay

Disse ordene har fått meg til å reflektere over hverdagen. Det er flest av dem og hver dag støter vi på etiske utfordringer og må ta etiske valg. Hva er det så som karakteriserer hverdagsetikk? Jeg tror på det enkle budskapet, de små hendelsene, det oppmuntrende smilet og nikket til forbipasserende, den positive kommentaren når du ser på dine medmennesker.

Livet kan være komplisert, det kan være fylt med sorg, problemer, angst

og usikkerhet. Enkelte dager er så vonde så vi knapt klarer oss gjennom tilværelsen. Men jeg snakker om hverdagen som for de fleste av oss forløper seg greit. Men er vi bevisste våre valg, vår oppførsel, vårt kroppsspråk når vi er sammen på logemøter, i venneflokken eller sammen med familien?

Når jeg går opp hovedgaten i byen sitter det alltid kvinner som selger strikketøy og ber om penger. Det føles til tider ubehagelig. Om jeg

velger å kjøpe eller ei velger jeg selv, men et godt smil, en positiv kommentar som viser at jeg respekterer hennes valg, det er for meg avgjørende. Gjensidig respekt for hverandre, for våre valg.

Dette gjelder for alle de utfordringene vi møter, taxisjåføren som leiter litt etter adressen, kassadama på butikken som trenger en oppmuntring i et stressende øyeblikk. Smilet vårt, kommentaren vår, det kan gjøre en forskjell den dagen.

I nabolaget mitt har vi en familie som på folkemunne blir kalt familien «Smiley».

Det har altså virket, vi andre blir påvirket, i godt humør, vi snakker positivt om familien, vi smiler tilbake. I disse koronatider snakkes det mye om ensomhet, nedstemthet, mangel på sosial kontakt. Våre budord er klare og det er gjerne «besøke de

syke og hjelpe de trengende» som er aktuelle nå. Vi vet hva vi kan gjøre, vi vet også at det er kun handling som teller. Det hjelper lite å snakke om hva vi bør gjøre for ofte huskes et menneske ut fra sine handlinger.

Kjære venner, hver dag når du sitter med kaffekoppen kan du selv fylle din hverdag med det som har verdi for deg.

Lykke til!

poor from Pixabay

Tove Houch har skrevet et nydelig dikt om Sagaen om livet

*Sytti år er gått
I sagaen om livet
hvem du var
hvem du ble
hvilke farger
hvilke toner
hvilke kjærtegn
hvilke feilskjær
lys og mørke holder hender
I all saga over livet
sorg og glede holder følge
nå skal nye ark bli skrevet
med ditt liv med din skrift
ved sagaslutt skal sies
at du skrev med kjærlighet*

Tove Houch

TRENGER DU NY LIVKJOLE

ELLER NYTT LOGEANTREKK?

Jakke, benklær og sort vest.
kun kr 2790,-
(+ porto og oppkravsgebyr.)

Jakke, benklær og sort vest.
Skjorte, hvit sløyfe og hvite
bukseseler.
kun kr 3640,-
(+ porto og oppkravsgebyr.)

Gjennom en av Europas ledende produsenter av livkjoler tilbyr vi et kvalitetsprodukt basert på beste tilgjengelige materialer i 45 % ull og 55 % polyester.

Vi leverer i str.:
46, 48, 50, 52, 54, 56 og 58.
Kort leveringstid med full bytte- og returrett.

Bestill på www.livkjole.no

- 24 timers ordrettelefon: 62 52 86 66
- E-post: post@livkjole.no
- Post: Livkjole.no, Postboks 6, 2301 HAMAR

LIVKJOLE.NO
KVALITET TIL PRISBEVISSTE KUNDER

Livkjole.no drives og eies av TLC. © 2008-2020.
TLC All rights reserved. TLC Postboks 6, 2301 HAMAR

Trygge rammer for etisk utvikling?

Spes. Dep. Stor Sire Britt Eva B Haaland

■ Eller et hinder for videre fremskritt?

En av de første tingene man møter når man blir medlem av Odd Fellow Ordenen – ja, gjerne til og med før man blir medlem – er Ordensetiketten. Regler for hvordan vi skal kle oss, hvordan man skal gå inn og ut av logesalen, hvor man skal sitte ved bordet, hvordan man skal tiltale hverandre og så videre og så videre. I tillegg til Ordensetiketten finnes det også mange praktiske regler i lover, forskrifter og rundskriv. Søstre og brødre kan kanskje til tider få inntrykk av at det å være Ordensmedlem handler mest om å følge detaljerte regler som ikke alltid er så lette å forstå meningen med.

De fleste av oss har blitt med i Ordenen for å kunne jobbe med utvikling av oss selv og å kunne ha fokus på etiske problemstillinger. Vi sier jo også på

hjemmesidene våre at formålet vårt er:

Å utbre vennskapets, kjærlighetens og sannhetens grunnprinsipper blant menneskene, å undervise dem i kjærlighet til Gud og deres neste, og lære dem at ord ikke er nok, men at disse lærdommer må omsettes i handling for at hver enkelt etter evne kan bidra til menneskenes forbedringer og fullkomngjørelse», er Odd Fellow Ordenens formål.

Et formål som krever stadig arbeid på en selv

Da kan det av og til virke merkelig at det kan være så mye fokus på praktiske regler. De fleste søstre har vel på et eller annet tidspunkt fått beskjed om at

skjørtet ikke er langt nok, utringning litt for dyp eller splitten i høyeste laget. Det er derfor viktig å være tydelige på at de praktiske reglene vi har, ikke er der for sin egen del. De er der for å skape trygge, forutsigbare rammer slik at vi medlemmene lettere kan ha fokus på det etiske og arbeidet med seg selv. Stor Sire har sagt at det er viktig at man ikke lar etiketten komme i veien for etikken – og dette er et viktig budskap å formidle både til embedsmenn og øvrige søstre og brødre.

Det å drive en ordensenhet innebærer mange praktiske oppgaver og det er lett å «drukne» i administrasjon. Hvis det skal bli rom for ettertanke, gode etiske diskusjoner og mulighet for utvikling, er det viktig at reglene oppleves som trygge rammer og ikke som stengsler.

Når du vet hva som er forventet av antrekket, skal du ikke trenge å bruke tid på å lure på hva du skal ha på deg eller bekymre deg for om du er korrekt antrukket. Når du vet at det er regler for hvilken rekkefølge ting skjer i logesalen, kan du bruke energi på innholdet i stedet for hvordan den praktiske gjennomføringen skal være.

Når den praktiske rammen er den samme, er det også enkelt for medlemmer å kjenne seg igjen og føle seg trygg og på hjemmebane når man er på besøk i andre Ordensenheter.

Hvis det derimot blir slik at det å følge reglene for deres egen del blir det viktigste, risikerer vi at vi mister den viktige dele av vår egenart som det

etiske arbeidet er. Om en søster eller bror skulle komme feil antrukket til et logemøte, vil det vel være viktigere at vedkommende får delta i møtet. Hvis man er uheldig med tiltalen enten inne i salen eller på ettermøtet, må det likevel være innholdet i det man sier som er det viktigste. Skulle man bomme på noe i et rituale, er det viktig at det fortsatt er budskapet som er det sentrale. Vi må derfor være klare på at hensikten er at disse reglene skal understøtte det etiske og rituelle arbeidet. Dersom de derimot skulle vise seg at de ikke gjør det og kanskje til og med står i motstrid til det etiske og rituelle arbeidet, så må vi tørre å se på om de er hensiktsmessige. Forandre for å bevare kan bety at vi må forandre på rammene for å best mulig bevare innholdet.

Det er heller ikke en ukjent utfordring at mange av de «reglene» som håndheves er gamle sedvaner eller regler som har blitt endret. så det er viktig å holde seg oppdatert på hva det faktisk er som gjelder.

Når en søster eller bror stiller spørsmål ved hvorfor vi gjør ting på bestemte måter, så er det en god anledning til å se på om reglene fyller den hensikten de var tenkt til.

Så la oss jobbe sammen for å sørge for at vi har rammer som oppleves som hensiktsmessige og som gir oss rom og trygghet for å ta vare på vårt etiske og rituelle arbeid.

Jan og Anne har ikke bare husrom, men også hjerterom.

Å skrive et testament er å skrive seg inn i liv som skal leve videre. Tilgodeser du SOS-barnebyer med hele eller deler av arven, gjør du det mulig for utsatte barn å skape seg sin egen framtid. For alle barn skal arve jorden.

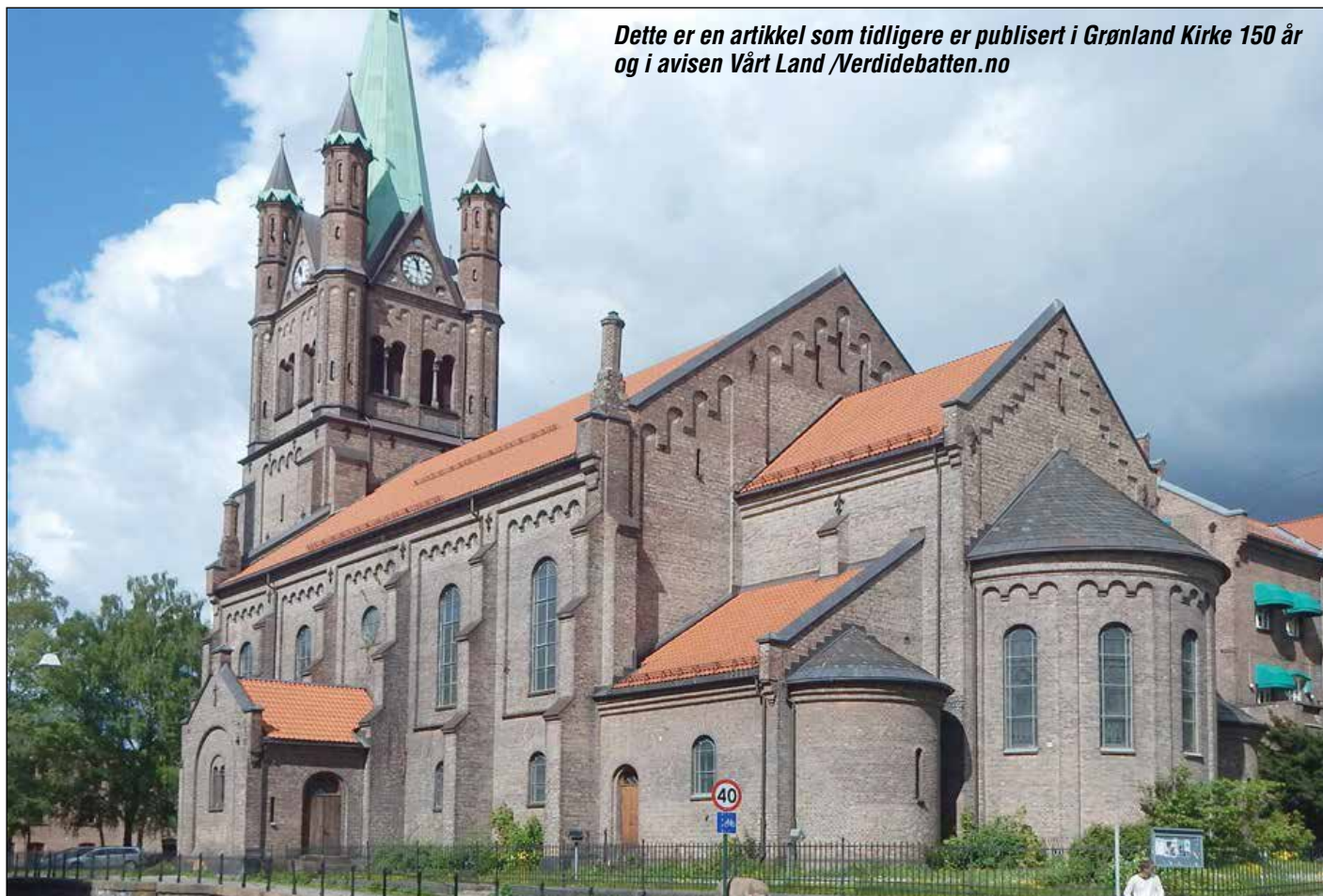
sos-barnebyer.no/testament • Tlf. 23 35 39 00.

Vi kan tilby advokathjelp.

Uten Gud i Guds hus

av Av Linn Stalsberg

DTK har ikke hatt til hensikt å reise en debatt om gudstro eller ikke. Arikkelen er velskrevet og omhandler etiske valg, altruisme og humanisme både i en gudstro og uten. Så vi ber leserne lese historien med et åpent sinn, en viss frimodighet og i en hensikt: Vi er alle brødre og søstre.

Dette er en artikkel som tidligere er publisert i Grønland Kirke 150 år og i avisen Vårt Land /Verdidebatten.no

Ganske jevnlig, sånn omtrent annenhver fredag morgen, triller jeg ned Økernveien på sykkel fra Lille Tøyen der jeg bor, til Grønland kirke. På vei gjennom Tøyenparken har jeg overblikk over hovedstaden; der er fjorden til venstre for meg, og til høyre ser jeg Tryvannstårnet. Midt i det hele ligger Oslo sentrum i en slags grop, og dit ned skal jeg, litt til venstre for midten, litt øst for elva som deler byen i to. Jeg fortsetter tvers gjennom Tøyen, svinger inn på baksiden av kirken nedi bakken, og parkerer sykkelen under en busk.

Jeg titter raskt mot andre siden av kirken før jeg går inn, og registrerer at det har begynt å samle seg folk foran den enorme hoveddøren. Snart skal jeg møte dem inne i kirkerommet. Jeg går med vante skritt inn bakdøren, og på vei til sakristiet ser jeg meg selv i speilet med «det vakreste Gud har skapt» påskrevet, noe som alltid får meg til å le høyt. Jeg legger fra meg veske og jakke på en stol, og skrider hjemmevant inn i kirkerommet. På kjøkkenet gjør vi klar varm saft og kopper. Vi tenner mange lys rundt alteret, og finner frem kølappene til Fat-

tighuset som vi skal dele ut. Så åpner vi kirkedøren for alle dem som trenger lapp og venterom, før de skal over til matutdelingen et par timer senere.

Velkommen inn

Jeg, som ikke har en Gud, eller gud, som verken er kristen eller tilhører en annen religion, har likevel fått et nært forhold til kirken, presten, diakonen, andre frivillige, i Grønland kirke. Jeg har litt tilfeldig blitt en del av fellesskapet i kirken, men helt tilfeldig er det jo ikke, for når nærkirken tar aktivt del i

fellesskapet i samfunnet utenfor, er det også lettere for oss utenfor å komme inn. Særlig når vi har et felles ønske om å bidra i storsamfunnet vi alle er en del av.

Det er i det diakonale jeg føler at kirken og kristendommen gir gjenklang i mine egne verdier og mitt eget samfunnssyn. Hvis diakonen ser en fattig, så blir den fattige hjulpet. Hvis diakonen ser 100 fattige, så blir fattigdom kritisert som et samfunnsproblem. Og utenfor kirken, en gang i uken, ser vi fattigdommen i øynene. Å hjelpe de fattige er å gjøre dem synlige. Ved å gjøre dem synlige, og ved å gi dem verdighet, viser kirken hvor og hvem samfunnet utenfor svikter.

Det er noen fotografier man ikke kan ta, så det er noen bilder verden aldri får se. Et eksempel på et slikt bilde er det jeg ser når jeg åpner den tunge kirkedøren fredag morgen og ser rett inn i 100 alvorlige, kalde ansikter som står i sirlig kø og venter på at den

høye kirkedøren skal åpnes for dem. Det er et sterkt syn, fordi sist jeg så noe liknende i Norge, var på malerier som for eksempel Christian Kroghs «Kampen for tilværelsen» fra 1889. Et presist navn på det han så da, og det jeg ser i dag.

Rent ut gispet

Det som står i køen, er moderne armod, sult i vår samtid, hjemløshet, håp som brast, uflaks, sykdom og utenforskap. Jeg mistenker at jeg rent ut gispet første gangen jeg åpnet døren for dem. Å møte disse menneskene med verdighet er samtidig et spark til et fellesskap, en stat, et samfunn, som ikke fungerer for dem aller nederst. Å møte disse med respekt er samtidig å gå motstrøms i en samtid som ber folk ta det fulle ansvar selv, inkludert for egen ulykke. Å fortelle om kirkens arbeid er å fortelle om et Oslo og et Norge som det ikke fortelles så veldig mye om. Om dem som ikke fanges opp av velferdsnettet, om dem som ikke finner frem i det, eller om dem

som har vært så uheldige gang på gang at det er et sant mirakel at de fremdeles står på to bein.

Det som skjer i Grønland kirke, er også fortellingen om et Europa i endring, og der fri yt av arbeidskraft ofte betyr fri yt av billigst mulig arbeidskraft og fri yt av drømmer i knas. Det er fortellingen om elendige boligforhold i byen vår, som vi aldri får innblikk i, og om hvordan livets tilfeldigheter gjør at hver og en av dem som kommer inn i kirken for å få hjelp, i en litt annen og kontrafaktisk historie, kunne være den personen som sto innenfor og tok imot meg.

Hva er hellig i dag, om ikke troen på at alle mennesker er like mye verdt?

Når dagslyset etter hvert strømmer gjennom glassmaleriene av Jesus og evangelistene over alteret, så blir kirkerommet nesten overjordisk vakkert. Det er sterkt å tenke på at dette rommet er hellig for dem som

tror på Gud. En av de første fredagsmorgenene jeg var i kirken, kom en muslimsk mann inn fra køen. Rolig gikk han frem til alteret, la seg på kne foran trappen opp til alteret og ba sin bønn, i en annen guds hus. Eller kanskje det for han var den samme?

La seg overvelde

Jeg har vært i anglikanske, ortodokse, katolske, lutherske kirker, i frikirker, i moskeer, i synagoger, i buddhistiske og hinduistiske templer. Som ikke-religiøs kan man la seg overvelde av symbolikken, av arkitekturen, av kunsten, av historien, av det storslagne i religiøse bygninger. For meg er likevel noe mer til stede, nemlig vissheten om at dette bygget jeg er inne i, er hellig for andre. At det symbolske er konkret, at det vakre har betydning, at historier om ofringer og lidelse og mirakler som er skissert rundt oss, er sanne, at det som er estetisk skjønnhet for meg, er i kontakt med selve skaperen for andre.

Det fyller meg med ydmykhet og respekt for de andres tro, og for det sløret av magi kanskje, eller noe åndelig, som disse har som en del av sin hver-

dag. Jeg tar for gitt å få den samme respekten tilbake for min egen ikke-tro, og det er da også det som nesten alltid skjer. I den grad vi i det hele tatt gidder å bry oss om hva vi tror på eller ikke. Så mye annet er viktigere.

Brorskap og søsterskap er ikke nødvendigvis mellom de som tror på det samme. Religioner, av alle slag, har til alle tider og i alle deler av verden hatt i seg både progressive og regressive krefter. Religion har vært maktkritisk og stått på småfolks side, men religion har også vært selve makten og slått hånden av, eller rent ut undertrykket og fordømt, vanlige folk. Religion har hatt autoritet til å endre samfunnet, men også vært autoritært og hindret endring i samfunn. Selv vi som ikke er religiøse, må kjenne til og ta stilling til religion, lokalt og globalt. Vi skal kunne kritisere en lokal imam eller prest, og vi må og skal kunne kritisere religion både her og der som brukes undertrykkende. Men vi skal også kjenne igjen en venn og kampfelle når vi ser en, uavhengig av tro og tvil. Sann sett har jeg ingen tvil om at jeg og Grønland kirke er på samme lag.

Sukket til den undertrykte

Karl Marx sa: «Religiøs lidelse er helt samtidig både uttrykket for virkelig lidelse og en protest mot virkelig lidelse. Religionen er sukket til den undertrykte, hjertet i en hjerteløs verden, og sjelen i sjeleløse situasjoner. Religion er opium for folket.»

Jeg tenker: Religion kan være opium for folket. Og da kan vi ta Marx som en advarsel. Hvis religion blir en forklaring og unnskyldning for urettferdighet («Gud setter meg på prøve», «det er Guds vilje»), er den helt samtidig et våpen for makthavere. Men hvis religion er trøst i lidelsen, og dermed en styrke til å gripe fatt i urettferdigheten, er den plutselig et våpen for den undertrykte. Og denne tanken får følge av filosofen Immanuel Kant: For å kunne være motivert til å jobbe for en bedre verden må vi ha en idé om denne bedre verden, mente han. Denne «bedre verden» kan man finne i religionen, men vi kan også, som hos meg selv, finne troen på en annen og mer rettferdig verden i politikken. I beste fall kan disse jobbe sammen, mot samme mål.

Hvorfor fant jeg aldri Gud? Eller, hvorfor fant ikke Gud meg? Det var da jeg konfirmerte meg i kirken, at jeg forsto at det ikke fantes en gud. Dette er ikke noe jeg snakker særlig ofte om, men det var litt av en indre seanse for en søkende ungdom. Når jeg møter noen som forteller om da de ble frelst, om da de fant sin gud, så minner deres opplevelse ofte om min egen: Da vi i hvite kapper knelte foran alteret og skulle velsignes og få nattverd av prest og kateket, fikk jeg en overveldende og sterk følelse av at alt var skuespill. At kapper, presteklær, liturgi og selve ritualet var falskt. Jeg så det menneskeskapte og ikke det guddommelige. Jeg fikk nesten ikke puste, jeg ville bare vekk, som om et latteranfall presset seg på, i en blanding av lettelse og fortvilelse og komikk. Jeg skjønte der og da at det ikke fantes en gud. Noen år senere meldte jeg meg ut av kirken. Som man søker, får man svar, og da kan det også ende opp sånn.

Religion er kultur

Hadde min far vært prest, hadde jeg sikkert vært kristen. Hadde jeg vokst opp i Egypt, hadde jeg sannsynligvis vært muslim, mens en barndom i Kina kanskje hadde gjort meg til taoist. Sjansen for det siste er ganske liten i en norsk kulturkrets.

Alt dette: Min personlige erfaring som ungdom, den kulturelle religionen, sammen med det totalt (for meg) uoverkommelige «ondes problem», gjør det umulig å tro på en navngitt allmektig skaper, en bestemt bok, en definert religion. Det at man er ikke-troende, betyr slett ikke at man ikke kan føle på en overveldende indre opplevelse, noe spirituelt, noe åndelig, at man anerkjenner at man ikke vet alt.

I fjor var jeg langt inni verdens eldste regnskog. Det var skjellsettende og sterkt. Det var en kraft der, et hint fra både historie og fremtid, som fikk meg til å kjenne på følelsen av å inngå i noe jeg ikke helt forsto. En følelse av at livet, alt liv, er hellig, og en følelse av at vi mennesker er små, uvitende, og en bagatell i det hele. Det kjentes, nettopp, religiøst. Den samme følelsen kan oppstå i annen natur, eller i kultur, som i musikk, eller dans. Som om man er i berøring med en annen dimensjon enn den kun materielle.

I perioder av livet kan ikke-religiøse desperat ønske seg en gud. Når livet røyner på, vil vi finne en mening i det vonde, ha trøst underveis og vite at det finnes et lys i et altoppslukende mørke. Da hender det at også vi roper på gud, ber til henne, trygler han, holder fast i det, fordi ingen eller ingenting i den materielle verden kan lindre, hjelpe, trøste eller gi mening. Dette kan jo gi håp til religiøse venner som håper at man nå endelig har funnet frelse, men et halvlangt liv har lært meg at slike intense øyeblikk med håpet om troen på en gud oftest blir med det: Et øyeblikk, en desperasjon. Inntil alt jeg nevnte over, igjen innhenter en og man finner foffestet andre steder.

Religiøse kan spørre vitenskapen:

Men hvem skapte universet? Hvem skapte menneskene? Jeg tar det videre og spør: Hvem skapte Gud? For meg slutter argumentet der. Menneskene skapte Gud.

Et hjerte i en hjerteløs verden

Grønland har, så lenge bydelen har vært en del av Kristiania, vært en fattig bydel. I gatene rundt Grønland kirke gikk Ólafía Jóhannsdóttir omkring og hjalp og trøstet prostituerte og andre ulykkelige skikkelser. Hun tok dem gjerne med til eget hjem, som lå i Lakkegata 21. Nede ved havna gikk bymisjonær Laura Nadheim hvileløst rundt nattetid, i samme ærend, noen år senere. Begge fant grunnlaget for sin virksomhet i kristendommens budskap om nestekjærlighet. Dette var før arbeiderbevegelsens tid, før velferdsstaten, og ulike kristne grupper var de som tok ansvar for dem ingen andre tok ansvar for.

Et par tiår senere, da boliginspektør Nanna Broch og lærer Anna Sethne på hver sine vis forsøkte å bedre livsvilkårene til arbeiderne på østkanten, var det med arbeiderbevegelsens nye klassebevissthet i baklomma. Broch sa: «Har ikke alle menneskebarn som kommer til verden, samme rett til å vokse opp under samme vilkår? Er ikke menneskene selv kostbarere enn pengene?»

Mange kristne kunne selvsagt sagt det samme.

Grønland i dag er fremdeles et fattig område, der mange barn vokser opp uten å kunne ta del i det sosiale, kulturelle eller sportslige fellesskapet som andre nyter godt av. Dette kan være vanskelig for folk å fatte, også fordi Grønland samtidig er ungt, kult, trendy og bare et steinkast fra luksus i Bjørvika. På 1800-tallet snakket man om et fattig-Kristiania under overflaten på det offisielle Kristiania. Dette fattig-Kristiania lå i stor grad i områdene rundt Grønland kirke: Enerhaugen, Vaterland, Grønlandsleiret. Det er derfor kirken er stor som en katedral. Folk bodde trangt, og kirken

ble bygget med tanke på at alle soknebarn skulle få plass.

Det finnes et fattig-Oslo under overflaten i dag også, selv om betingelsene er ulike, og mange av dem har en ny hudfarge eller annen tro. Noen av dem som faller tvers gjennom velferdsnettet. I den grad de fanges opp igjen, er det blant andre av Grønland kirke og andre kristne grupper, som Kirkens Bymisjon og Frelsesarmeen.

Det er lov å være god

I Grønland kirke og sammen med de andre som arbeider der eller er frivillige der, er det lov å være hjelpsom og å bry seg om de svakeste, helt uten ironi. Det er ingen selvfølge, når ord som godhetstyrann, snillisme, naivisme eller latterliggjørende uttalelser som «sosionomisering av samfunnet» beskriver hvordan idealene i dag forvrenger og forakter det som rent ut er gode handlinger og reell opprørhet over medmenneskers livsvilkår.

Det diakonale i Grønland menighet gir også oss ikke-kristne lov til å være der for andre, uten annen egeninteresse enn at det er godt å kunne hjelpe. Det er lov å være snill. Det er lov å være opprørt over urett. Det er ikke misunnelse å være sint på de enorme ulikhetene mellom folk i byen vår, det er legitimt sinne over urettferdighet. Det er lov å være sint.

Når jeg trækker opp bakkene på vei hjem fra kirken på fredager, er jeg full av takknemlighet over alt jeg har – som at jeg har et hjem og kan lage meg en kaffe når jeg kommer dit. Jeg er også full av respekt for disse menneskene som med humor og stahet karer seg gjennom hverdager så ulike dagene for de fleste av oss. Jeg er også glad for å kunne ta del i fellesskapet i Grønland kirke, og i samfunnskritikken som denne ørlille hjelpen vi gir, faktisk er.

Det føles som en hellig kamp å ta, med eller uten guddommelig bistand.

The Knotted Gun

av redaktor@oddfellow.no

■ **“Den knyttede pistolen” er en skulptur som opprinnelig ble laget av den svenske kunstneren Carl Fredrik Reuterswärd.**

“Skulpturen Ikke-vold har ikke bare gitt FN et verdsett kunstverk; det har beriket menneskehetens bevissthet med et kraftig symbol som innkapsler, i noen få enkle kurver, menneskets største bønn; det som ikke ber om seier, men om fred.” foto Pixabay, the-knotted-gun

“Den knyttede pistolen” er en skulptur som opprinnelig ble laget av den svenske kunstneren Carl Fredrik Reuterswärd.

Reuterswärd var en nær venn av John Lennon og skulpturen ble opprinnelig laget som et minnesmerke på Strawberry Fields Memorial i Central Park, NYC etter drapet på John Lennon i 1980.

Skulpturen «Ikke-vold» er en hyllest til ikkevold og fred. Ideen bak den knyttede pistolen er en visjon om en verden i fred. Skulpturen ble gitt av Luxembourg i 1988 og plassert foran FN-bygningen.

Generalsekretær Kofi Annan sa følgende om kunstverket:

Kunstneren Carl Fredrik Reuterswärd (1934 -2016) ble regnet som et vidunderbarn og startet sin karriere som kunstner allerede som 14 åring. Han regnes som Sveriges mest internasjonalt kjente kunstner. Etter et slaganfall ble Reuterswärd tvunget til å begynne å arbeide med venstrearmen – noe han har klart utrolig bra. Han er en av veldig få nordiske kunstnere som har oppnådd internasjonal berømmelse og har hatt utstillinger i mange museer og gallerier i hele Europa og USA. Han er representert i de fleste museer og betydningsfulle samlinger av moderne kunst.

Det beste våpen

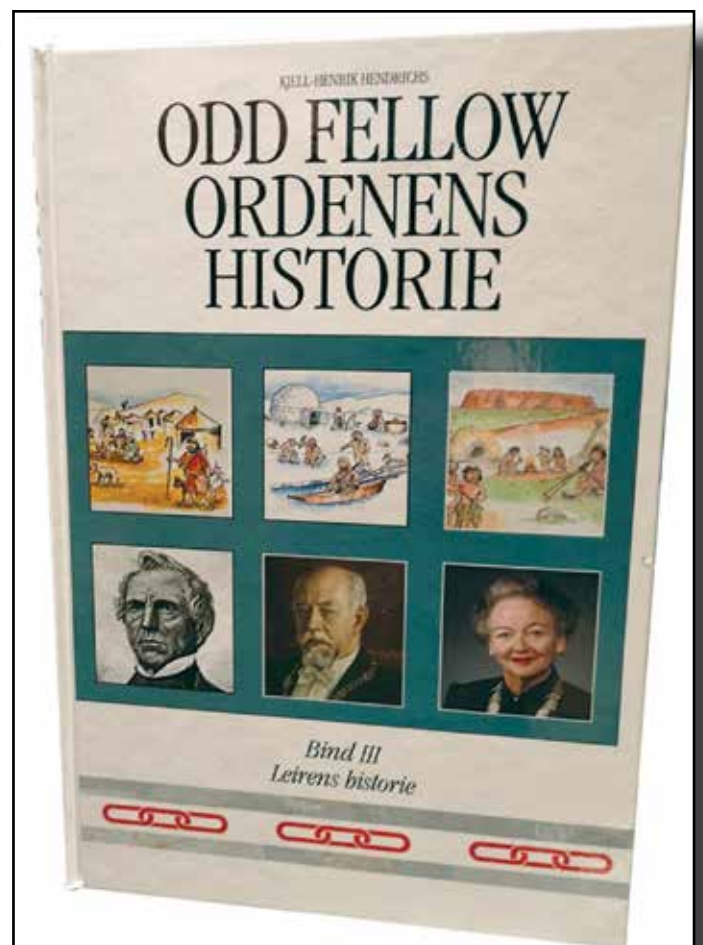

Snøhetta har designet en installasjon som for tiden er utstilt FNs hovedkvarter Plaza i New York City som et symbol på diplomati og dialog. På bestilling av Nobels Fredssenter, har stykket tittelen “Det beste våpenet” etter Nelson Mandelas historiske sitat “Det beste våpenet er å sette seg ned og snakke”. Installasjonen hyller tidligere Nobels fredsprisvinnere og deres innsats for å bringe folk sammen for å finne effektive løsninger for fred. Installasjonen ble opprettet i samarbeid med samarbeidspartnerne Hydro og Vestre, og ble først avduket i FNs hovedkvarter i New York City på Nelson Mandela Day, 18. juli. Installasjonen vil forbli på hovedkvarterets torg til og med 15. oktober, når den overføres til Oslo til sin faste plassering nær Nobels fredssenter og Oslo rådhus, hvor Nobels fredspris deles ut årlig.

JØLSTAD
begravelsesbyrå

jolstad.no

Etisk innlegg november 2020

av Søster Stor Kapellan Elfrid Moe Nielsen

■ *Julehøytiden nærmer seg og vi skal feire jul i en usikker tid. Kan vi være sammen med familie og venner eller blir det en annerledes jul i år?*

Uansett, de fleste av oss vil allikevel ha god mat og drikke på bordet, julegaver under treet og selvom det blir færre enn vanlig og noen vil savnes, godt selskap i en varm stue. En god jul! Hva med de som hvert år gruer seg til jul, fordi ensomheten og utenforskapet blir ekstra stort eller man mangler penger til å lage en god jul for barna. Det er enkelt å være en god Odd Fellow i jula. Alle er så snille med hverandre. Vi legger en ekstra slant i julegryta til Frelsesarmeen og vi besøker den gamle ensomme tanta og har med blomst og konfekteske. Julens budskap er komplementært med Odd Fellow Ordenens lære. Det er lett å se idealet og vi velger å styre vår livsførsel etter dette. Julen er årstiden for å være god med våre medmennesker.

Selvfølgelig er dette bra og skal fortsette som gode juletradisjoner, men hvordan er det med medmenneskeligheten resten av året. I påsken når alle skal på hytta og ha med barn og barnebarn, byen blir tom og påskedagene blir ekstra lange for de som er ensomme. De bostedsløse trenger suppe også om sommeren når vi reiser på ferie. For ikke å snakke om hver eneste dag når vi haster til jobb og hjem igjen til vår trygge stue, uten å tenke på andre enn oss selv. Hvor bevisst er vi da på vårt ideal. Det er hver eneste dag vi må påminnes våre budord, vårt motto og den gyldne leveregel.

Hvordan hjelper vi de trengende, besøker de syke, oppdrar de foreldreløse og begraver de døde, hver eneste av alle årets 365 dager? Hvordan lever vi Vennskap, Kjærlighet og Sannhet hver time av vårt liv? Hva betyr det i hverdagen å gjøre mot andre det vi vil at andre skal gjøre mot oss?

Da må idealet være tydelig for oss. Det viktigste av alt er å gjøre ord om til handling. Vi er bare skrøplige mennesker så vi må øve oss. Men så lenge vi er bevisste på hva vi ønsker, er det mulig å få det til. Dette blir en livsstil og et levesett vi selv velger, gjennom å være bevisst vår egne handlinger.

Det er kun ved å ha selvinnsikt og å gjøre selvransakelse at man kan være seg selv bevisst. Selvinnsikt skapes ved å få demonstrert hva som er idealet eller Ordenens verdier, for deretter å ransake/måle oss selv mot dette idealet. Handlet jeg rett eller burde jeg gjort eller sagt ting annerledes. Neste gang man kommer i samme situasjon, kan man hvis man ser idealet, velge det riktige handlingsmønsteret.

Jeg vokste opp i en familie hvor både mamma og pappa var medlem av Odd Fellow Ordenen. De hadde begge to et livslangt medlemskap som startet da de var i førti-årene. Det er først i voksen alder, etter at

jeg selv ble en Rebekkasøster at jeg har forstått hvor mye logen betød for mine foreldre. Hvor ivrige de begge var i Ordenens arbeid og hva som påvirket deres handlingsmønster. Hvorfor ble ikke vi barna fortalt mer om Ordenens verdier og tanker og hva de drev med? Jeg husker bare at de kledde seg i svarte festklær midt i uka og at det de drev med var hemmelig. Når mamma endelig inviterte meg med på et informasjonsmøte, var det jo nettopp det å få muligheten til å utvikle seg som medmenneske, som gjorde at jeg bestemte meg for å søke medlemskap i Odd Fellow Ordenen. Heldigvis har Ordenen i dag forstått at vi må lette på sløret og snakke om hva vi står for.

Odd Fellow Ordenen har etter min mening en vanvittig god salgsvare. Et medlemskap i vår Orden gir mulighet for selvinnsikt og bevisstgjøring av egne handlinger. Vi får opplevelse, diskusjon, refleksjon, fordyping og forståelse av etiske verdier i møte med andre som søker det samme som oss selv.

Den ytre staffasjen som yrke, bosted, alder og kjønn blir lagt bort og vi møtes som likesinnede. Hvor ellers finner man dette i dagens samfunn?

Når det er dette vi tilbyr nye medlemmer, må det også være dette de møter. La etikken og verdiene bli

synlige. Da blir det avgjørende at hver loge og leir over hele landet tar ansvar for at vi er en verdibærende Orden. Vi må oppfylle tilbudet til medlemmene om etisk refleksjon på hvert eneste møte, uavhengig om det er gradpassering eller bare et arbeidsmøte.

Jeg mener at noe av Overmesters viktigste ansvar må være å påse at ritualer og etisk post prioriteres høyt i driften av logen. Overmester skal i samarbeid med Ceremonimester gjennomføre ritualene på en slik måte at søstre og brødre forstår innholdet og får en god opplevelse av disse. Dette er jo forklaringen av våre idelaer. Kapellanen må få tid og rom til å utøve sitt arbeid med å lede det etiske arbeidet i logen og påse at søstre og brødre forstår Ordenens budskap. For å hjelpe Kapellanen i dette arbeidet er det i noen loger opprettet en etisk nevnd. Nevnden ledes av Kapellanen som sammem med to til tre spesielt interesserte søstre eller brødre planlegger og forbereder innlegg, diskusjoner og foredrag til alle møtene i hver termin.

Når vi hver gang vi er på et logemøte eller en leirslagning blir minnet på hva som er vårt ideal, da innbyr det til selvransakelse og en bevisst livsførsel.

Hvordan lever jeg mitt liv og hvordan ønsker jeg å leve det? Gjorde jeg mot andre slik jeg ville at andre skulle gjøre mot meg og mine?

Når vi har denne selvinnsikten, først da kan vi også irttesette oss selv og velge våre handlinger. Kort sagt, leve våre liv som sanne Odd Fellows hver eneste dag hele året. Se vårt ideal og gjøre ord om til handling.

Med et ønske om en fredfull og god jul i en utfordrende tid og ikke minst med et håp om at vi snart skal kunne holde Logemøter og Leirslagninger igjen.

Itte no knussel

av Barbra Ring

■ **Rik og barnlaus satt Marte Svennerud, landhandlersken, på Svennerud gård og holdt bygdas tøyler i si hand**

Kunne folk betale, inndrev Marte Svennerud ubarmhjertig like til siste øre. Kunne de ikke betale, slo hun en strek over hele regnskapet. «Itte no knussel,» sa Marte Svennerud.

Så hendte det like under jul at lærer Hansen døde, og enka satt igjen med sju uforsørgede - i reine armoda. Presten sendte liste rundt for å få penger til begravelsen og til å betale husleia. Lista kom sjølsagt først til Marte Svennerud; den oppmerksomhet skyldte bygda henne.

Men videre kom den heller aldri. Den gikk tilbake til presten med den påskrift:

«Je bitaler, itte no knussel Marte Svenneru.»

Så lite knuslet som Marte Svenner-

ud var, så sparte hun alltid på d-en i Svennerud.

«Det der kunne bare én i hele bygda ha skrevet, og det er Marte Svennerud,» sa presten - han satte et komma etter «bitaler».

Så lot Marte Svennerud spenne for, benka sin mektige person på baksetet, og fylte hele sluffa med små og store poser fra butikken, og så kjørte hun på kondolansevisitt til lærer Hansens enke.

Hvis noen etter den visitt hadde spurt lærer Hansens barn om hvordan det vakreste kvinnfolk i verda så ut, så ville de alle sammen ha forsikra at hun hadde tre haker og små lyseblå øyne - sånn som Marte Svennerud.

Men lillejulaftens morgen glei lærer

Hansens enke i kjellertrappa, falt ned og slo seg så hun døde fra barneflokkens sin noen timer etter.

Presten henta alle sju til prestegården; og sammenkalte i hui og hast et møte av bygdas beste menn - til dem regnes først og fremst Marte Svennerud - for å høre om noen av dem var villig til å ta til seg et av lærer Hansens barn.

Møtet hadde ikke vart lenge før alle sju var anbrakt. Bygdas hjertelag var stort.

Imens satt barna i prestegårdskjøkenet og spilte gnav. «Det er best de får noe annet å tenke på, kryptet - og gnav er et uskyldig spill,» sa prestens husholderske. De hadde spist opp alle rosinene de hadde fått å spille om. De

satt og lytta til røstene inne i prestens kontor. De største skjønnte godt hva det dreide seg om. Med ett sa Nils, en liten lyslugga med gløgge øyne og minst mulig til nese:

«Vi spiller om hvem som kommer til Marte Svennerud. Hu tar nok en av oss.»

Spillet begynte. De var så spent som om det gjaldt livet. Å komme til Marte Svennerud var nesten som å komme like lukt i paradiset. Mikkell, den eldste, vant. Den yngste tok til å gråte: «Mei osså vil til Marte Feneru!» Men gråten stanset brått. Det gikk i døra til kontoret.

Marte Svennerud kom ut. Det sa seg sjøl at hun skulle velge først. Hun satte seg ned og lot sine små lyse øyne vandre rundt på alle sammen. En gang til - rundt på alle sammen. Hun stanset ved Nils.

«Namnet ditt?» spurte hun.

«Nils Ezekiel Hansen,» svarte gutten - ildrød av forventning.

«Å gammel?»

«Je fyller ti år den attende januar,» kom det kjapt.

«Vil du følge med til Svennerud og komme på butikken?»

«Ja takk,» brast det ut av Nils. Han strålte. Men så kom han til å se bort på Mikkell, som satt og svelgde og svelgde. «Takk - men,» sa Nils.

«Nå? Har du kanskje itte løst?» Marte Svennerud hørtes støtt.

«Jo - men -» Nils skotta på nytt på Mikkell.

«Nå? Å er'e me deg?» spurte Marte

Svennerud litt kvast.

«Je vil nok gjerne - men - det var Mikkell som vant deg,» sa Nils fort.

«Åforslag?» spurte Marte Svennerud uforstående.

«Vi spilte om hvem som skulle komme til Svennerud, og Mikkell vant.»

Marte Svennerud dro på smilet. «Så du spelte bort meg, du da, Nils?» «Ja. Je gjorde nok det.» Nils hviska og så skamfull ned.

«Åkken vant du da?»

«Ingen.» Nils så mer og mer ulykkelig ut.

«Stakkarn,» sa Marte Svennerud.

«Åkken vant du da?» Hun vendte seg til en åtteåring med to lyse fletter. Hun blei blodrød, vrei seg hit og dit og fikk møysommelig fram at hun heller ikke hadde vunnet noen.

«Var det berre han Mikkell som vant da?» spurte Marte Svennerud.

«Ja. For vi spelte ikke om andre enn deg,» hviska Nils.

«Så. Åffer spelte dere itte om andre?» Marte Svenneruds lyseblå øyne titta nysgjerrig ut av det runde lyserøde ansiktet.

«For vi ville helst være hos deg alle sammen,» svarte Nils.

«Jaså,» sa Marte Svennerud og så ettertenksomt ut av vinduet. «Jaså,» sa hun en gang til - hun kneip munnen sammen, reiste seg brått - og gikk uten å si mer.

Barna så på hverandre. De ble sittende reint tause - i skrekk for at hun skulle være blitt sint og ikke ville ha noen av dem.

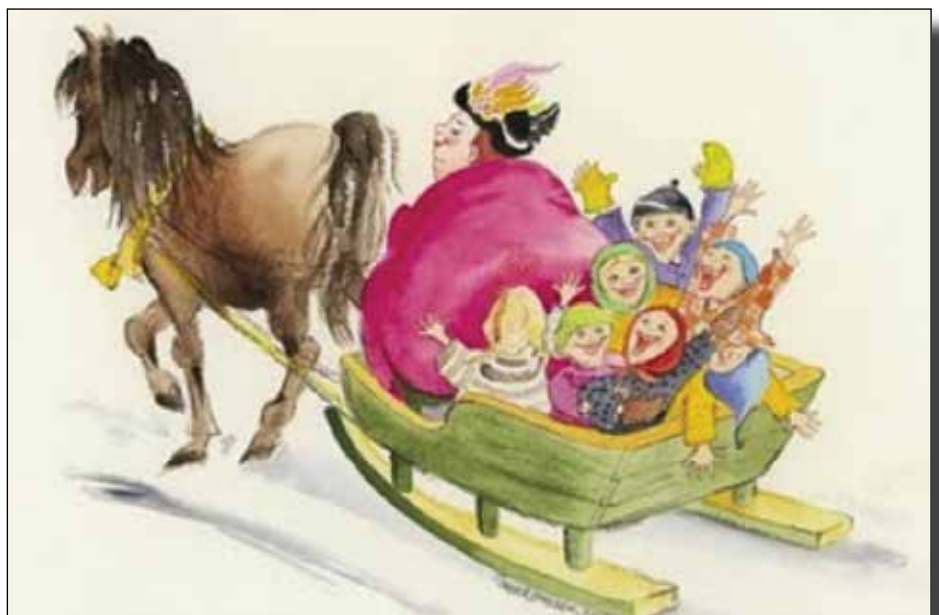
Men Marte Svennerud gikk inn i kontoret og satte seg ned ved siden av presten.

«Je tar alle sju. Itte no knussel!» sa hun myndig og slo handa i bordet. Da Marte Svennerud ei stund etter kjørte ut av prestegården med sluffa stuvende full av unger, og bygdas gode menn satt i sine sleder og venta - for etter gammel skikk å la Marte Svennerud kjøre først - trådte presten ned av trappa.

«Nå et hurra for Marte Svennerud!» ropte han og svinga kalotten. Og da det hurra var slutt, svinga han den en gang til.

«En gang til. Itte no knussel!» smilte presten.

Og hurra blei det ropt så lenge den breie ryggen til Marte Svennerud var synlig fra prestegårdstrappa.

Nordnorsk julesalme

Tekst: Trygve Hoff

Velsigna du dag over fjordan.

Velsigna du lys over land.

Velsigna de evige ordan.

Om håp og ei utstrakt hand.

Verg dette lille du gav oss

Den dagen du fløtta oss hit.

Så vi kjenna du aldri vil la oss forkomme

I armod i slit

Vi levde med hua i handa

Men hadde så sterk ei tru

Og ett har vi visserlig sanna

Vi e hardhausa vi som du

Nå har vi den hardasta ria

Vi slit med å karre oss frem

Mot lyset og adventstida

D'e langt sør til Betlehem

Gud fred over fjellet og åsen.

La det gro der vi bygge og bor.

Guds fred over dyran på båsen

Og ei frossen og karrig jord.

Du ser oss i mørketids-landet

Du signe med evige ord.

Husan og fjellet og vannet

Og folket som leve her nord.

Foto: Gunnars Fiskelykke. Barøya Fyr

Vi lager merker og emblemer i sølv og emalje.
Alt lages for hånd på verkstedet, hvor norsk
håndverk og kvalitet står i fokus.

Ta kontakt for mer info:

Tlf: 22 17 50 50

Email: opro@opro.no

www.emaljesmykker.no

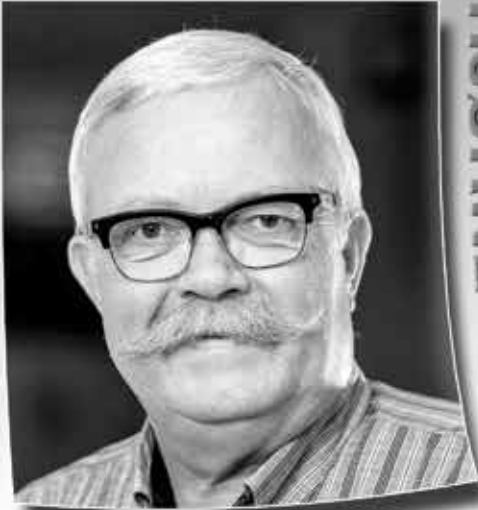
Opro
Norske emaljesmykker
Siden 1976

Ikke la stolen din stå tom i logen!

Møt så ofte du kan!

REDAKTØRENS

HJØRNE

Unntakstilstand eller en ny hverdag?

Når voksne menn uttrykker «Jeg er redd», gjør det noe med oss. Intuitivt forstår vi hva han er redd for. Det er smitterisiko og -spredning. Hva kan covid 19 viruset gjøre med oss?

Jeg har stor forståelse for den redselen mange kjenner på i denne forbindelsen. Det å bli smittet og få covid 19, er risikabelt om du er litt opp i årene, har kanskje en svak helse eller er overvektig. Men hvor sannsynlig er det at du skal bli smittet?

Leser vi nettaviser, vanlige aviser og kommentarfeltene, er det lett å la seg rive med av uhyggestemningen som skapes. Det er stadig nye og flere smittet. Men tar vi oss bryet med å sette oss inn i sakene, finner vi raskt ut at det kanskje ikke er så skummelt som overskriften skulle tilsi. Joda, mange er smittet. Men det er tydelig at det er i spesifikke miljøer som smitten er stor. Smitteutbruddene har en tydelig adressat. Det er grunnen til at smittetallene øker skremmende fort. Situasjonen i samfunnet, med sine begrensninger for sosial omgang, vil vedvare. Det tar lang tid før en vaksine gir flokk-immunitet i samfunnet. Og mer en 70 % av befolkningen skal ha tatt vaksinen før vi er noenlunde trygge.

Det betyr at smittevern og restriksjoner vil være en tilstand vi må leve med. Da har vi to valg: Vi kan leve i redsel og frykt eller vi kan leve med den risiko som er i samfunnet og beskytte oss selv og andre så godt vi kan. Og da må vi la være å legge ansvar på andre for at jeg skal være beskyttet. Jeg må selv ta et ansvar for ikke å smitte andre.

«Mot er ikke fravær av frykt, men evnen til å gå videre selv

om du er redd.» Et sitat fra den gode Nelson Mandela. Vi må ha motet til å leve selv om vi frykter smitte. Vi må finne ut hva vi har mot til å eksponere oss for og hvordan vi kan ta våre forholdsregler. Vi må tenke oss om og legge ansvaret på oss selv. Jeg går bare ut i samfunnet om jeg er helt sikker på at jeg ikke er smittebærer. Har jeg på noe vis hatt en adferd der jeg kan ha blitt smittet, bør jeg holde meg hjemme i tilstrekkelig antall dager før jeg går ut igjen. Og så gjelder det å være forsiktig når du er ute blant andre mennesker. Hold avstand, vask hendene!

Når Storlogen åpner opp for å starte møtevirksomheten der dette er fornuftig, handler det om Norge ikke bare Oslo, Bergen eller Stavanger. Det er store forskjeller på risiko og smitteutvikling. Da er det uheldig om logen i Førde må holde stengt fordi Bergen har massesmitte.

De tiltakene som iverksettes før hvert eneste møte i logene, er tiltak som skal sikre at det ikke bidrar til smitte. Men kommer det en med smitte inn i lokalene, kan selv ikke det beste tiltaket hindre smitte. Derfor er det igjen ditt ansvar å ikke smitte andre. Gå ikke i logen om du har vært i nærheten av noen som er smittet eller kan være smittet uten å vite det. Er du selv litt pjusk, hold deg hjemme. Har du vært i røde land, bli hjemme i 10 dager. Ansvaret er ditt.

Kan vi leve med et slikt regime, får vi hverdagen noe tilbake. Vi kan begynne å leve tilnærmet normalt. Men vi må selv ta ansvar. Ansvar for våre medmennesker.

Vi er i adventstiden. Tiden der vi er mest sosiale. Vi møtes til juletreff, julebord, adventsarrangementer og Luciafest. Og kanskje viktigst -familiesammenkomstene. Der generasjonene møtes for hygge og lag.

Det er klart at julemåneden blir krevende når det gjelder smittevern. Her er det viktig å ta ansvar. Er du pjusk, har feber eller har en mistanke om å være smittet, hold deg for deg selv eller i din lille kohort. Og hold litt avstand selv om det er familien som kommer på julemiddagen. Bruk maske om nødvendig. Bidra til at smitterisikoen er lavest mulig.

Den store julehøytiden blir flott også i år. Ikke la viruset legge demper på gleden over festen, gleden over historien og gleden over trygge samvær med andre. Og du, ta vare på hverandre – «se det mennesket».

Jeg ønsker hver og en av dere en riktig glad desember og en god julehøytid.

Dag-Runar Pedersen
Redaktør

Odd Fellow Ordenen

Pålogging E-post | [Logg inn for medlem](#)

Om Odd Fellow | Hva gjør vi | Medlemskap | Her finnes vi | Kontakt | Siste nytt

www.odd fellow.no

Samfunnsengasjement og etisk livsstil

Samfunnet ser annerledes ut i dag enn hva det gjorde for 100 år siden, da Odd Fellow Ordenen kom til Norge. Imidlertid er det et fortsatt sterkt behov for humanitær hjelp fra frivillige organisasjoner. Det offentlige vil neppe klare å dekke alle behov.

[LES MER](#)

The History and the Mystery

Odd Fellow Ordenen er en verdibærende Orden. I det legger vi at verdier som nestekjærlighet, menneskeverd, rettferdighet, omsorg, medfølelse og fellesskap er begreper som står sentralt i Ordenen.

[LES MER](#)

Over hele Norge og i mange land

Odd Fellow Ordenen er en global Orden med loger og medlemmer i mange land. I Norge finner du Odd Fellow loger og Rebekkaloger nesten i enhver by. Vi er lokalisert med eget Ordensbygg på 87 steder fra Mandal i sør til Hammerfest i Nord.

[LES MER](#)

MEDIAINFORMASJON:

De Tre Kjedeledd er Odd Fellow Ordenens medlemsblad og sendes til medlemmene 4 ganger pr. år. Antall blader som blir distribuert er 20.000. Det er dokumentert at bladet også leses av familiemedlemmer, venner og bekjente, slik at den effektive målgruppen er ca. 50.000 lesere. Lesergruppen utgjør en attraktiv og kjøpesterk målgruppe, med en lav risikoprofil.

Priser og formater (netto):

Tekstsideannonser (bredde x høyde, mål i mm)		
1/1 side utfallende	(216x303)	12.600,-
satsformat	(186x256)	12.600,-
1/2 side stående	(90x186)	7.800,-
liggende	(186x125)	7.800,-
1/4 side stående	(90x125)	4.500,-
liggende	(186x 56)	4.500,-

Annonsematerialet kan leveres som manus og fotos, de må være høyoppløslige.

Leveres annonsen som ferdig materiell må PDF være høyoppløslig og EPS-format i 300 dpi.

Merverdiavgift:

De Tre Kjedeledd er fritatt for mva.

Utgivelsesplan 2021

UTGAVE	MATR.FRIST	UTGIVELSE
--------	------------	-----------

På grunn av koronasituasjonen vil vi komme med korrekt utgivelsesplan

Opplag: 20.500 eks
Format: 210x297 mm

Ansvarlig utgiver:

Odd Fellow Ordenen
Stortingsgaten 28, 0161 Oslo
Org nr 871 435 162

Redaksjonen:

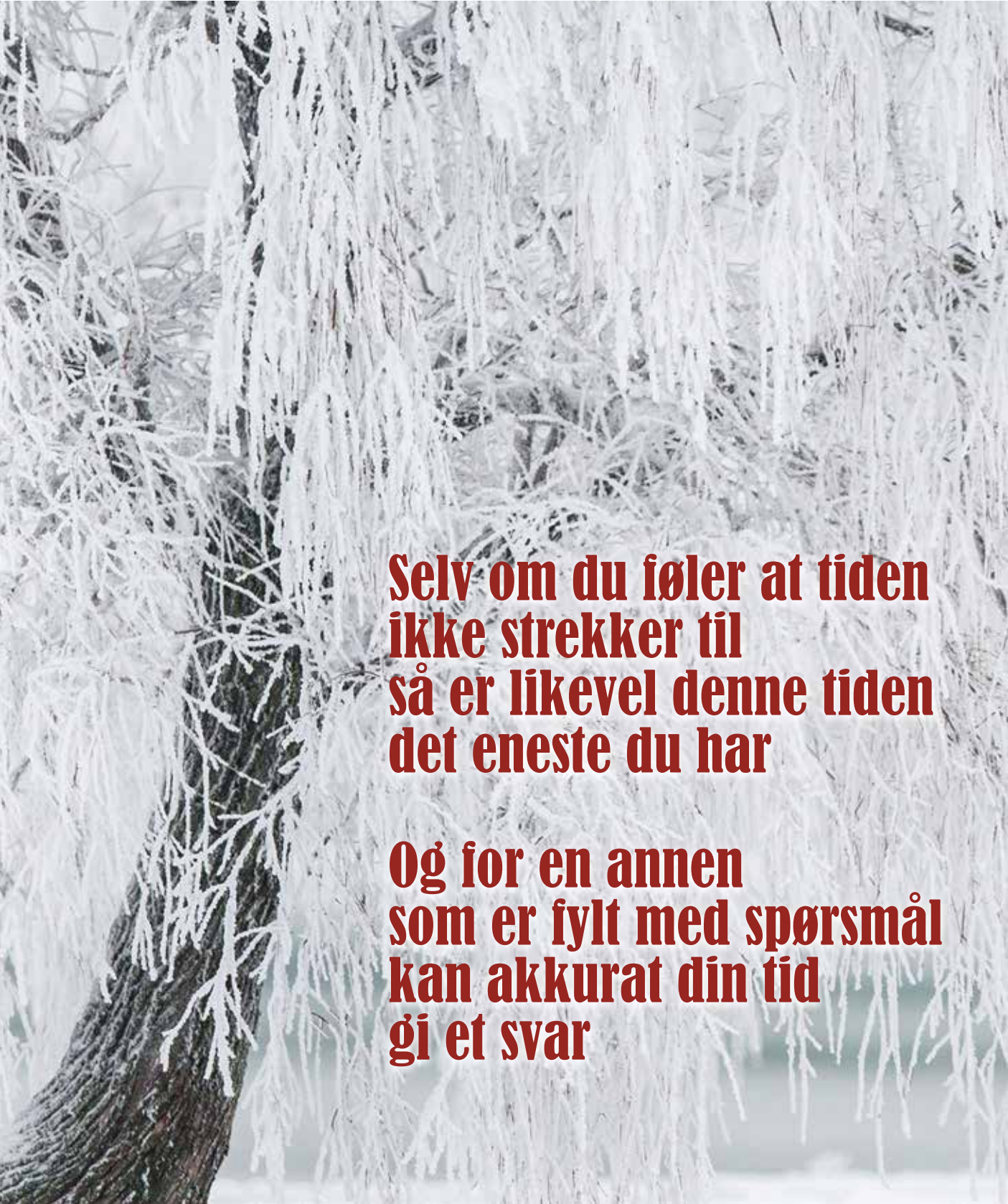
Redaktør: Dag-Runar Pedersen
Epost: redaktor@odd fellow.no
Redaksjonssekretær: Knut Aslak Wickmann
Layout: Pål Haugs
Trykk: SIA UnitedPress Tipografija & SIA Corporate
Distribusjon: Posten-Bring

B-BLAD

RETURADRESSE:
DE TRE KJEDELEDD
STORTINGSGATEN 28
0161 OSLO

Ettersendes ikke ved varig adresseendring,
men sendes tilbake til senderen med
opplysninger om den nye adressen.

**Selv om du føler at tiden
ikke strekker til
så er likevel denne tiden
det eneste du har**

**Og for en annen
som er fylt med spørsmål
kan akkurat din tid
gi et svar**